

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Praznik naše severne meje

Jutri se začne v Ptujju tridnevne slavnosti v spomin dogodkov, ki so pred 25 leti bili signal za narodno revolto proti nemškimi tlačiteljem. V svojih člankih smo že opozorili na zgodovinski pomen onega časa in pokazali, da so bili ptujski dogodki mnogo več kakor lokalna zadeva Ptujja ali njegove okolice. Zato je razumljivo in v redu, da se bo tudi njihova četrstoletna spominska proslava vršila v obliki splošne narodne svečanosti. Enako pa je tudi razumljivo, da je za proslavo posebno veliko zanimanje ob naši severni meji. Še bolj kakor drugod se v Dravski dolini, v Mariboru, v Slovenskih goricah in na Murskem polju zavedajo, da gre za praznik vse naše severne meje, ki ji je v celnem obsegu bil namenjen ptujski udarec l. 1908.

Marsikdo iz povojne generacije se bo morda čudil, da govorimo o Ptujju kot obmejnem kraju, ko vendar že pogled na zemljevid kaže, da leži mesto globoko v slovenskem ozemlju in da je celo značna črta do današnje avstrijske državne meje dolga precej kilometrov. Starejši pa dobro vedo, da se je ozemlje, ki so ga nemški politiki smatrali in obravnavali kot prvo etapo nemške ekspanzije, raztezalo ne samo do Drave, temveč čez do južnih mej ptujskega okraja in v zapadnem delu bivše Štajerske do ravnin južno od pohorskega masiva. V teh obmejnih krajih je nemstvo zastavilo vse sile, da jih priveže trajno na svoje strnjeno nemško ozemlje in se ni zadovoljevalo z metodami državne uprave, ki je zasledovalo isti cilj s postopnim prodiranjem s pomočjo šol in uradov. Vse to je šlo nemškimi aktivistom mnogo prepročasti, hoteli so videti uspehe že v malo letih, ne pa šele po desetletjih. V nemškem prodiranju je vladal jasen sistem. V Mariboru samem so se smatrali že za dovolj močne, ne samo da ohranijo mesto, nego da iz njega razširijo svojo sfero tudi na bližnjo in daljno okolico. V Dravski dolini so nemški kapitalisti ustanavljali močne gospodarske postojanke, ki so imele pritegniti na sebe gmotno oslabilo in odvisno prebivalstvo, v št. lju in sosednih krajih pa se je že vršila prava kolonizacija po velikopoteznem načrtu. Sliedimark je sistematično nakupovala slovenska kmečka posestva in vabila kmete iz Nemčije, da so se v velikem številu naseljevali v naših krajih.

V Ptujju in ptujskem okraju pa z umetno eksproprijacijo slovenske zemlje ni šlo tako lahko. Bilo je to preveliko kmečko ozemlje in s tako ogromnimi sredstvi Nemci kljub svojemu bogastvu in izdatni pomoči od zunaj niso razpolagali. Propagirali so tudi tu nakupovanje kmečke zemlje. Graška »Štajerska hranilnica« in lokalni nemški zavodi so svojo kreditno politiko posvili v službo nemške ekspanzije in radočarno dovoljevali hipotekni krediti do marsikatero slovensko posestvo spravili do prisilne prodaje, kar se je zlasti v siromašnih Halozah močno poznalo. Vendar pa je bila še tu prevelika masa slovenskega kmetkega prebivalstva, da bi bilo v doglednem času mogoče misliti na njegovo asimilacijo. Morala je zato pomagati politična demoralizacija. Ustvarili so pojmi »Nemcem prijaznih Slovencev« (deutschfreundliche Slovenen) in začel se je od nemške strani gojiti in širiti regionalni štajerski patriotizem, ki naj bi manj zavaden ljudstvo odtegnil slovenski skupnosti. Temu namenu je služil v oni dobi med kmeti zelo razširjen slovensko pisani list »Štajerc«. Tako se je pripravljalo razpoloženje za »štajersko skupnost«, ki je bila le posebna oblika nemškega političnega osvajanja. Kako dobro preračunana je bila nemška taktika in kako daleč je že prodrl vpliv germanizacije, smo videli še dolgo po pretratu, ko so pri predzadnjih skupščinskih volitvah dale nekatere izključno slovenske kmetke vase večino za nemškega kandidata.

Nemci so bili ob naši meji tako gotovi svoje zmage, da niti leta 1918., ko je bil zlom Avstrije in državni prevrat, že izvršeno dejstvo, niso obupali nad svojimi teritorialnimi aspiracijami. Načrt volitev v dunajsko konstitucijo, kjer se je imela ustvariti in organizirati Nemška Avstrija, je predvideval volitve tudi v naših krajih. V času, ko je bil že prevzel upravo slovenski Narodni svet in smo imeli v Ljubljani že narodno vladno, je graška poštna direkcija predlagala Ljubljani tako razdelitev poštne okolišev, po kateri bi obdržal Gradec pošte v marenberškem, mariborskem, ptujskem in šentlartskem okraju. Bilo je treba energične intervencije obmejnih predstavnikov, da se ni v prvi nejasnosti zgodila usodna pogreška. Celotno sodišče je poskušalo vzdržati isto fikcijo. Nemški sodniki, ki so v Mariboru še nekaj tednov ostali na svojih mestih, so poskušali v imenovanjih štirih sodnih okrajev izvrševati sodstvo, češ, da spadajo ti okraji v avstrijsko sfero, dočim so se v glave ostalega sodnega okrožja izrekli za nekompetentne. Tem nemškimi sanjam

VELIKE MANIFESTACIJE ZA DESETLETNICO ROJSTVA PRESTOLONASLEDNIKA PETRA

Jugoslovanski narod je včeraj dokazal, da se dobro zaveda globokega pomena desetletnice rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra

Vsa Jugoslavija je včeraj na svečan način proslavila desetletnico rojstva prestolonaslednika Petra. Včerajšnji dan se je pretvoril v vsenarodni praznik, ki je znova jasno pokazal, da je ves jugoslovanski narod neomajno vdan kraljevskemu domu Karadjordjevičev, dokazal pa tudi, da gleda ves narod v prestolonasledniku svojega bodočega voditelja, kateremu bo sledil enako zvesto, kakor sledi njegovemu velikemu očetu, kralju Aleksandru Ujedinitelju. Po vsej državi je narod naravnost tekmoval v izkazovanju ljubezni do kraljevskega doma. Povsod so se dostojno spominjali desetletnice kraljevičevega rojstva, vršile so se službe božje, sokolska in druga društva pa so pripravila akademije in slične proslave. V večjih krajih so se vršile tudi baklade s svečano razsvetljavo hiš. Posebno veličastne so bile proslave v večjih mestih, kjer je sodelovalo tudi vojaštvo in vsa nacionalna in kulturna društva.

Ljubljana, 6. septembra.

Okrašena s številnimi trobojkami, ki so že na predvečer zaplapolale z vseh poslopij, je Ljubljana zelo dostojno praznovala desetletnico Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Komaj se je zaslavilo, je 21 topovskih strelcev oznanilo Ljubljani narodni praznik. V prvih dopoldanskih urah so se izvršile službe božje v cerkvah treh veroizpovedi ob navzočnosti številnih predstavnikov in meščanstva. Sledila je velika parada našega vojaštva, zvečer pa je bil praznik zaključen z mirozovom vojaščin, ki se ji je priključilo tudi ljubljansko občinstvo, in pa z nekaterimi družabnimi prireditvami. Grad je bil oba večera razsvetljen.

V pravoslavni kapeli je bila služba božja ob 9., daroval jo je prota Gjorgije Budimir, prisostvovali pa so ban dr. Marušić, njegov pomočnik dr. Pirkmajer, komandant dravske divizijske oblasti general Cukavac s številnim zborom aktivnih in rezervnih oficirjev, župan dr. Puc, podstarosta SKJ Gangl, s starostjo ljubljanske župe dr. Pipenbacher in drugi sokolski predstavniki. Ko je bila zahvalna služba božja končana, je divizionar s svojim spremstvom pregledal planinski bataljon, ki je stal strjen s kolesarskim bataljonom.

Se večja je seveda bila udeležba predstavnikov in občinstva pri slavnosti službi božji, ki se je ob 10. vršila v stolnici in jo je služil stolni dekan, generalni vikar g. Ignacij Nadrah. Prisostvovali so ji ban dr. Marušić z vsem vodilnim uradničtvom banke uprave, divizionar Cukavac in številni prostofni zbor, župan dr. Puc s podžupanom prof. Jarcem in občinskimi svetniki, minister n. r. Ivan Mohorič s predstavniki raznih oblastev, gospodarskih krogov in različnih korporacij, predstavništvo Sokolstva, upravniki policije Kerševan, sreski načelnik Znidarčič, senatorji in nekateri narodni poslanci, konzularni zbor in še mnogi drugi vidnejši člani ljubljanske družbe.

Parada ljubljanske garnizije

Dopoldansko svečanost je seveda najučinkoviteje zaključila parada ljubljanske garnizije. Že ob času službe božje v pravoslavni cerkvi so se ljubljanske jedinice razporedile točno po naredbi komandanta mesta. Levo krilo kolesarskega bataliona je stalo pri cerkvi Srca Jezusovega, drugi del pa v fronti od Metelkove ulice preko Zmajskega mosta do Krekovega trga. 16 topničarski polk se je razmestil s poljskimi baterijami pred Mestnim domom, divizion brdske artiljerije pa na Vodnikovem trgu, dočim je bolničarska četa s sanitetnim avtomobilom našla mesto pred jugoslovanskim knjigarno. Po službi božji je pričel divizionar general Cukavac z ogledom parade na levem krilu. Takoj po ogledu so se jedinice pomikale skozi mesto, da so po Rimski cesti prispele na Bleiweisovo ceto, kjer so se ustavile pred poslopjem policijske uprave.

Medtem se je pred Narodnim domom zbrala številna družba aktivnih in rezervnih oficirjev ter vseh onih predstavnikov, ki so bili pri službi božji v stolnici. Ko je prijel divizionar Cukavac s svojim spremstvom, se je takoj pričel defilé, ki je, kakor vedno, zadivil trume zbranega občinstva.

Poveljnik parade je bil brigadni general Anton Pekić. Točno ob 11.15 so za vojaško godbo prikorakale čete 40. pp. »Trilavškega«. Pozornosti ni vzbujal le strumen korak, temveč zlasti tudi to, da je bilo vse vojaštvo zelo lepo in snažno oblečeno. Težko je pohvaliti posamezne jedinice, da ne bi bile druge prikrajšane — vendar le nedvomno, da so se najbolj odrezali naši planinci v svojih novih uniformah. Njihov korak je bil elastičen, oficirji so stopali na čelu svojih oddelkov brez sabelj, vse njih

je bil sicer napravljen kmalu konec, toda še dolgo se je z nemško-avstrijske strani delala mrzlična propaganda za priključitev obmejnega slovenskega ozemlja k Avstriji.

Razumljivo je tedaj, da se še danes naša severna obmejna pokrajina zaveda skupne usode in se smatra kot solidarna celota, ki ima tudi v naših časih skupne nacionalne potrebe. Ptuj bo letos zbral obmejne predstavnike ne samo k spominskemu slavlju, temveč tudi k posvetu o bodočem pozitivnem narodnem delu.

V Ptujju bo zborovala v slavnostnih dnevih »Družba sv. Cirila in Metoda«. Naši meji je ta družba še v spominu kot njena glavna zaščitnica v težkih časih. Obmejno slovenstvo se še vedno s hvaležnostjo spominja njenega dela in naša obrambna družba je bila ob meji vedno

hove jedinice so kazale izredno prožnost in inteligenco. Nadalje je seveda zopet pokazal vzorno disciplino velopiletski bataljon pod poveljstvom podpolkovnika Jakliča, posebno pompozno pa je učinkovala parada poljske in v nič manjši meri brdske artiljerije. Sprevod je zaključila bolničarska četa s prav udobno urejenim sanitetnim avtomobilom. Vsa parada je trajala skoro tričetrt ure. Ljubljansko občinstvo, ki je po razhodu izpopolnilo promenado po Aleksandrovi cesti in Selenburgovi ulici, ni štedilo s pohvalo vojaštva.

Večerna baklada

Okrog 7. zvečer se je na Vodnikovem trgu zbrala množica civilnega prebivalstva, da se z našo vojsko udeleži svečanega obhoda. Na čelu povorke je marširal oddelk 40. pešpolka z godbo dravske divizije, za vojski se je razvrtlo civilno prebivalstvo, predvsem člani in predstavniki naših najbolj delavnih nacionalnih društev s svojimi zastavami. Sprevod se je pomikal po glavnih ulicah mestnega centra, mimo mestne hiše, čez Kongresni trg, mimo glavne pošte, čez Marijin trg in odtoč proti Taboru do vojašnice vojvode Mišica. Po vseh ulicah, ki se je po njih pomikal spred, zlasti v središču mesta, se je na trotoarjih zbrala množica narodnega občinstva v gost špalir in iz spredva in špalirja so nenehoma odmevali spontani vzkliki visokemu slavljenju in vsemu kraljevskemu domu in veliki, nedeljivi, svobodni Jugoslaviji.

V oficirskem domu na Taboru se je po sprevodu vršil tovariški večer, ki so se ga poleg aktivnih častnikov udeležili tudi številni rezervni oficirji in dobrovoljci. Jadranska straža pa je v dvoran hotelu »Metropol« priredila v čast svojemu pokrovitelju poseben družabni večer, ki se ga je

udeležilo narodno občinstvo v prav lepem številu. Večer je bil združen s predavanjem prof. dr. Čermelja in je v najlepšem razpoloženju dosegel svoj namen.

Tekmovalci za kraljev pokal v Ljubljani

Za tekmovalce za kraljev pokal je bila letos težkim vojnim dvosedom tipa Breguet XIX. določena proga poleta tudi preko Ljubljane. V Novem Sadu je zjutraj startalo 12 letal po vrstnem redu, kakor so bila včeraj izžrebana. Bilo je pričakovati, da bodo prva letala že pred poldnevom preletela ljubljansko letališče. Tu je vsako letalo moralo med poletom oddati pošto in takoj nadaljevati polet proti Mariboru. Od tam pa nazaj proti Novemu Sadu. Na ljubljanskem letališču je poslovala komisija pod vodstvom kapetana Pečeta, navzoči pa so bili funkcionarji Aerokluba s predsednikom Radom Hribarjem in državnim delegatom Kuharjem. Tekmovalci so prispeli in oddali svoj raport na ljubljanskem letališču po naslednjem redu:

1. Tekmovalec št. 1, vojni činovnik III. razreda pilot Isajić Dušan, izvidnik podporočnik Rakić Predrag, ob 11.25.50.
2. Tekmovalec št. 2, pilot podnarednik Praštalo Slavko, izvidnik poročnik Kovarčević Stjepan, ob 11.35.55.
3. Tekmovalec št. 3, pilot poročnik Mate Culinović, izvidnik podporočnik Kobal Rudolf, ob 11.39.10.
4. Tekmovalec št. 6, pilot kapetan I. kl. Hauer Hinko, izvidnik poročnik Boris Hlo ob 12.11.15.
5. Tekmovalec št. 7, pilot narednik-vodnik Isa Mandarić, izvidnik kapetan II. kl. Zdenko Ulepić, ob 12.24.55.
6. Tekmovalec št. 4, narednik-vodnik Alojz Golouh z izvidnikom poročnikom Teodorijem Pavlovičem, ob 12.34.36.
7. Tekmovalec št. 8, narednik Avdalović Mirko, izvidnik poročnik Evgenij Georgijev, ob 12.35.
8. Tekmovalec št. 12, narednik Ernest Svagelj, izvidnik poročnik Miloš Bajagić, ob 12.44.
9. Tekmovalec št. 10, poročnik Miodrag Blagojević, izvidnik poročnik Sergij Vostriakov, ob 12.52.

Nadaljnji trije pari tekmovalcev, ki so bili tudi prijavljeni, so izostali, med njimi tudi lanski zmagovalci poročnik Mitar Mustur z izvidnikom poročnikom Diordiem Radmilovićem.

Revija čet v Beogradu

Vsa beogradska posadka je včeraj defilirala pred kraljem in prestolonaslednikom — Mogočen vtis na občinstvo

Beograd, 6. septembra p. Posebno svečana je bila proslava v prestolnici, kamor se je kraljevska rodbina vrnila iz Bleda. Že na predvečer je bilo vse mesto v zastavah in zelenju, snoči pa se je vršila impozantna iluminacija mesta z ogromno baklado, kateri je narod dajal duška svojemu razpoloženju. V veliki dvorani nove univerze so priredila beogradska nacionalna društva lepo akademijo, na kateri je bilo tudi predavanje o domu Karadjordjevičev. Akademiji so prisostvovali najodličnejši predstavniki beogradske družbe.

Davi je bilo mesto že na vse zgodaj pokonci. V ranih urah so zadoneli po ulicah zvoki vojaške godbe, ki je spremljala posamezne oddelke beogradske garnizije na Banjico, kamor so že ob 6. zjutraj hiteli Beograščani s posebnimi viaki, na avtomobilih, avtomobilih in vozovih, pa tudi v dolgih kolonah peš, da prisostvujejo reviji čet. Prostrano polje na Banjici je zasedla pestra množica in ga obkroževala v močnem četverkotu. Zbralo se je gotovo nad 50.000 ljudi vseh slojev, da v bratski slogi dokumentirajo svoje spoštovanje do prestolonaslednika in vsega kraljevskega doma.

Kmalu po 8. uri so začeli prihajati tudi odličniki. Med prvimi sta prispeela patrijarh Varnava in vojvoda Bojović, obnem pa so se začeli zbirati predstavniki senata in Narodne skupščine s predsednikom obeh zbornic, g. dr. Kumanudžem in dr. Zaveličem na čelu, ki so zavzeli prostore na častnih tribunah, zgrajenih na obeh straneh dvorne lože. Tu se je zbrala tudi vsa generaliteta in admiraliteta ter drugi

visoki dostojanstveniki. V diplomatski loži je bil celokupni beogradski diplomatski zbor. Navzoči so bili skoro vsi poslaniki in vojni atašeji. Malo pred osmo uro so prispeli člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Sršićem in ministrom dr. Kramerjem na čelu. Vsi ministri so nosili lete črta jugoslovanske krone.

Prihod kraljevske dvojice in prestolonaslednika

Medtem so se razvrstili po Banjici tudi oddelki beogradske garnizije. Pogled na strumno izravnanete je bil nad vse krasen in je vedno znova izževal ovtice vojski. Vsi polki so prišli z novimi jugoslovanskimi zastavami. Točno ob 9. so naznaili fanfare prihod Nj. Vel. kralja. Na čelom vrancu je prihajal v generalski uniformi. V njegovem spremstvu so bili knez Pavle v uniformi konjeniškega majorja, dalje vojni minister general Stojanović, komandant Beograda, general Tomić, načelnik glavnega generalštaba, adjutant in ostalo dvorno spremstvo. Za njim sta se pripeljala v dvorni kočiji, v katero so bili vpreženi štirje belci, Nj. Vel. kraljica in Nj. Vis. prestolonaslednik Peter, ki je bil v sokolskem kroju. Prihod Nj. Vel. kralja je vzbudila ogromna množica naroda z navdušenimi ovacijami, ki so se stopnjevale v pravcati vihar, ko se je pripeljal Nj. Vis. prestolonaslednik, ki je bil danes predmet še prav posebne pozornosti. Nj. Vel. kraljica in Nj. Vis. prestolonaslednik sta med oglašujočimi ovacijami izstopila in se podala v dvorno ložo, kjer so se prišli prikloniti ob čestitaj Nj. Vis. prestolonasledniku k rojstnemu dnevu najprvo ministri z ministrskim predsednikom dr. Sršićem na čelu, nato pa ostali odličniki.

Nastop naše vojske

Ko je Nj. Vel. kralj obšel vse čete, se je vrnil pred dvorno ložo. Na dano povelje se je nato pričela revija čet. V strumnem koraku in vzornem kritju so prvi prikorakali mimo Nj. Vel. kralja golenci vojne akademije Zbrana množica jih je burno aklimi.

rala in neprestano izkazovala svoje simpatije do bodočih oficirjev. Njim so sledili enako strumno golenci podoficirske šole, nato pa oddelki kraljeve garde: konjenica, topništvo, za njimi pa pešadija z ostalimi tehničnimi četami. Vihar navdušenja je izzvala zlasti konjenica kraljeve garde, ki je v galopu privredela mimo tribun in napravila nepopisen vtis. Nato so korakali mimo tribun ostali oddelki in edinice beogradske garnizije. Pozornost so zlasti vzbujali reflektorji, motorizirano obrambno topništvo zoper letala, oklopni avtomobili in tanki. Zadnji so bili oddelki sanitetne kolone in oddelki poštne golobov. Ko je poslednji defilirali mimo tribun, so tik pred dvorno ložo hkratu izpustili okrog 500 golobov-pismonoš, ki so se veselo frtataje dvignili v zračno višino in nekaj časa krožili nad Banjico, nato pa odleteli proti vojašnici.

Ko se je začel defile, so se pokazali na obzorju tudi močni oddelki vojnih letal, ki so se nato v krasnem razporedu spustili precej nizko ter najprvo defilirali mimo dvorne lože, nato pa v velikih lokih krožili nad Banjico in končno krenili v Novi Sad, od koder se je nato vršila velika letalska tekma za kraljev pokal.

Po defileju so se Nj. Vel. kralj in kraljica s prestolonaslednikom Petrom v spremstvu članov vlade, predsednikov obeh zbornic ter dvorne suite vrnili v Beograd. Prav tako kakor ob prihodu je občinstvo tudi pri odhodu prirejalo Nj. Vel. kralju in kraljici, zlasti pa prestolonasledniku dolgotrajne ovacije.

Po končani svečanosti na Banjici so se vršile v vseh beogradskih cerkvah in molitnicah svečane službe božje. V dvorni kapeli so prisostvovali službi božji vsi člani kraljevskega doma in člani vlade. V saborni cerkvi je opravil službo božjo patrijarh Varnava ob veliki asistenci duhovščine, v katoliški cerkvi pa beogradski nadškof dr. Rodić. Cerkvenim svečanostim so prisostvovali tudi zastopniki vlade, vseh državnih in vojaških oblastev ter zastopniki raznih nacionalnih, kulturnih, gospodarskih in stanovskih organizacij.

Popoldne so bili prirejeni po vseh trgih v Beogradu ljudski koncerti, zvečer pa so priredila beogradska sokolska društva svoje posebne proslave, dočim je Jadranska straža na obali Save priredila ljudsko veselico.

Četudi danes ni bil zapovedan državni praznik, so bile vendar vse trgovine v Beogradu zaprte in tudi v podjetjih je potevalo vse delo, kar je še bolj povečalo današnjo slavnost.

Proslave v inozemstvu

Varšava, 6. septembra. AA. Za desetletnico rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra se je danes vršila svečana služba božja v tukajšnji pravoslavni mitropoljski cerkvi. Daritvi so prisostvovali odpravnik poslov Gavrilović z osebom poslanstva, člani varšavske jugoslovanske kolonije in mnogo uglednih poljskih oseb. Nosti, ki so znane kot veliki prijatelji Jugoslavije. Lista »Polska Zbrojna« in »Republika« prinašata posebno simpatične članke o Nj. Vis. prestolonasledniku Petru in naglašata pomen naslednika prestola za bodočnost Jugoslavije. Mnogo varšavskih in pokrajinskih listov je danes prineslo slike članov jugoslovanskega kraljevskega doma.

Bukarešta, 6. septembra. AA. Listi prinašajo članke, v katerih naglašajo, da rumunski narod iz vsega srca deli veselje za vznika jugoslovanskega naroda. »Universul«, poudarja med drugim, kako skrbita Nj. Vel. kralj in kraljica za vzgojo prestolonaslednika, pri katerem se že zdaj kažejo vrline njegovih prednikov, ki so posvetili vse svoje življenje svojemu narodu.

Atene, 6. septembra. AA. Tukajšnji listi, posebno »Proja« in »Eleftheron Vidas« simpatično pišejo o rojstnem dnevu Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Priobčili so razen članov tudi slike članov jugoslovanskega kraljevskega doma. »Eleftheron Vidas« v članku naglašja, da se današnjega dne raduje s prijateljskim jugoslovanskim narodom tudi vse grški narod.

V Solunu se je v cerkvi sv. Save vršila svečana daritev, kateri so prisostvovali med drugimi zastopnik generalnega konzula vicekonzul Andrić z osebjem konzulata, ravnatelj svobodne cone g. Nešović, predsednik jugoslovanske zbornice Dinga, rac s člani uprave in uradniki ter mnogi članov jugoslovanske kolonije. V Solunu Cerkvene obrede je opravil prota Stejčić, ki je, potem imel tudi prigoden govor. Nato je vicekonzul Andrić sprejemal čestitke.

Zeneva, 6. septembra. AA. Za desetletnico rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra se je danes vršila v tukajšnji ruski cerkvi svečana služba božja. Vse, ki so udeležili šef jugoslovanskega konzulata, pri Državnem narodov dr. Petrovič, ruski generalni konzul Dr. Petrovič, ruski generalnega konzulata Dr. Petrovič.

Obisk velesejma omogočen tudi deželi

10037

Tudi v petek na
praznik vstopnina
Din 5.—

ake delegacije pri Društvu narodov, jugoslovensko študentsko društvo »Vilac«, člani jugoslovenske kolonije in mnogi prijatelji Jugoslavije. Cerkvena opravila je izvršil ruski protijerej Orlov, ki je po končanih obredih imel zelo prisen govor o vladarskem domu kraljevine Jugoslavije.

Odlikovanja ministrov

Beograd, 6. septembra p. Današnje Službene novice objavljajo ukaz, s katerim so odlikovani z redom Jugoslovenske krone I. stopnje gg.: minister brez portfelja Hamdija Karamemmedović, minister trgovine in industrije dr. Ilija Šumenković, minister brez portfelja dr. Grga Anđelić, minister za zgradbe dr. St. Srkulj, minister notranjih del živin Lazić, minister prosvete dr. Radenko Stanković, minister za telesno vzgojo dr. Lavoslav Hanžek in minister za kmetijstvo dr. Ljuba Tomašić.

Vojaška napredovanja in amnestija

Beograd, 6. septembra p. Današnji »Vojni list« objavja večji ukaz o napredovanju oficirjev. Obenem objavlja ukaz o amnestiji za razne vojaške delikte.

Slavja po naših mestih

Maribor, 6. septembra.

Ze včeraj smo kratko poročali o veličastnem sprejemu v proslavo desetletnice prestolonaslednikovega rojstva, pri katerem je sodeloval ves nacionalni Maribor s svojo okolico. Poseben vzpodbuden je bil pogled na prostorni Glavni trg, ki so ga napolnile večstoletne množice, med katerimi je bila prav posebno navdušena in glasna naša sokolska mladina. Davi pa je v najlepšem jutru napolnilo vojaštvo mariborske garnizije Slomškov trg vse naokrog stolnice. Najprej je zabral čete pregledal poveljnik parade polkovnik g. Popadić, pozneje pa na mestni poveljnik general g. Hadžić.

V stolnici je bila v navzočnosti vseh predstavnikov oblasti, društev, korporacij, aktivnega in rezervnega častniškega zbora svečana služba božja, ki jo je daroval ob asistenci škof g. dr. Tomažič. Po maši je bil pred Trgom svobode po novotlakovani Aleksandrovi cesti mogočen defile vojaštva, ki je sijajno uspel. Strunni nastop naše iunaške vojske, ki se je ob zvokih paradnega marša pomikala s koraki, da se je kar tresla zemlja, nad pol ure mimo mestnega poveljnika, častniškega zbora in predstavnikov civilnih oblasti in uradov, je napravil na vse prebivalstvo in mnogostevilne tuje najboljše vtis.

Nemci se boje kontrole

Nemški listi ogorčeno odklanjajo zahtevo po uvedbi mednarodne kontrole nad oboroževanjem — Predmet pariških razgovorov bo skupna akcija Anglije in Francije

Berlin, 6. septembra. g. Tisk živahno komentira francoske vesti o pariški predkonferenci za razorožitevno konferenco in francoske zahteve glede mednarodne kontrole nad oboroževanjem Nemčije. Listi govorijo o novem ravnanju proti Nemčiji v taboru nasprotnikov razorožitve in menijo, da gre pri vsem tem samo za kampanjo, ki naj bi Nemčijo pred svetovnim mnenjem diskreditirala že pred pričetkom letnega zasedanja Društva narodov in obenem pravočasno ustvarila izhodno pozicijo za razorožitveno konferenco samo. Po prejšnjih preizkušnjah v Ženevi je treba torej, tako izvaja »Deutsche Tageszeitung« računati s tem, da si bo Društvo narodov prizadevalo spraviti pravo razorožitveno vprašanje in vprašanje enakopravnosti v ozadje, namesto nje pa postaviti kot glavni predmet na dnevni red vprašanje kontrole s posebno ostro proti Nemčiji. Že danes se mora zaradi tega izjaviti, da Nemčija ne bo šla nikoli po tej poti. »Der Angriff« načelno vprašanje, kaj naj bi prav za prav obsegala ta kontrola. Kontrolirati se dajo bodisi obstoječe oborožitve, ali pa razorožitve. Koliko le Nemčija oborožena, bo najbrže zapad, silam dobro znano, če pozorno prečitajo določbe versalskega diktata. Če pa hočejo kontrolirati razorožitve, je treba najprej ustvariti za to potrebne pogoje, in sicer dejansko omejiti oboroževanje.

London, 6. septembra. č. Po informacijah lutranjih listov je ministrski svet na svoji snočnji seji največ razpravljal o razorožitvi. Angleška vlada je sklenila, da bo prihodnji mesec storila vse za omogočenje uspešne zaključitve razorožitvene konference. To naj bi se zgodilo na podlagi predloga, ki ga je izdala angleška vlada in ki določa omejitve oborožitve na konem in na morju. Prepovedala naj bi se težka artiljerija ter razširni londonski pomorski sporazum na Francijo in Italijo in zadržala plinska vojna. »Morning Post« piše, da bo ta angleški načrt služil kot podlaga pri angleško-francoskih pogajanjih, ki se bodo 18. septembra pričela v Parizu. List pristavlja, da angleška vlada še nadalje vztraja pri zahtevi, naj se iz prepovedi bombardiranja iz zraka izvzamejo policijske akcije. Ako pa bi ta angleška zahteva razorožitve ovirala pri zaključitvi sporazuma o splošni razorožitvi, bi angleška vlada revirirala svoje stališče. Delavski list »Daily Herald« smatra, da bodo zaradi zveze, ki obstoja med vrnitvijo razorožitve ter avstrijsko-nemškimi vprašanji, pozvane tudi druge države na pariško konferenco, v prvi vrsti Italija in Mala antanta.

London, 6. septembra. AA. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Anthony Eden odputuje v drugi polovici septembra v Pariz, da se ogaja z zastopniki Francije. Na dnevnem redu bodo razna vprašanja v zvezi z razorožitveno konferenco. Gre za ugovore, ki jih je Francija vložila temu prvega čitanja proti angleškemu predlogu o razorožitveni konferenci.

Celje, 6. septembra. Rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra je tudi Celje svečano proslavilo. Vse mesto je bilo v zastavah. Ob 8. jutraj je bila v župni cerkvi zahvalna služba božja, ki so ji prisostvovali poleg številnega občinstva predstavniki civilnih in vojaških oblasti, uradov, šol, korporacij in društev, deputacija Sokola v krogih in rezervni oficirji. Nato je bilo svečano bogoslužje v pravoslavni in evangelijski cerkvi. Ob 10. je bila na Glaziji vojaška parada pred komandantom mesta g. polkovnikom Gavrilovičem. Zvečer je priredilo vojaštvo baklado po mestu. Podmladek Jadranske straže v Celju je dopoldne prodajal po mestu propagandno literaturo in slike šolske ladje »Jadrana«. Ob 20. je predaval honorarni profesor ljubljanske univerze g. dr. Lj. Böhm v Narodnem domu o predmetu »Slovenci in morje«. Zanimivo in poučno predavanje je bilo dobro obiskano.

Škofja Loka, 6. septembra.

Snoči je prekosila Škofja Loka samo sebe. Mesto se je že popoldne odelo v državne trobojnice, na večer pa je zagorelo po mestnih ulicah na tisoče luči. Točno ob 20.30 je krenila izpred Sokolskega doma večstoletna množica, ki je navdušeno manifestirala za visoki kraljevski dom in Jugoslavijo. Sprejeli so nosili štirje sokolski naraščajniki velike državne trobojnice, nato pa so se zvrstili vojaški s podčastniki in gasilci. Za godbo škočjeloških gasilcev so stopali Sokoli v kroju, potem članice, dolga vrsta članov v civilu, tem pa se je priključilo ostalo občinstvo. Sokolska deca in naraščaj so spremljali sprejod ob straneh z lampijoni. Povorka je med neprestanim vzklikanjem in prepevanjem narodnih in sokolskih pesni krenila na Mestni trg, kjer je nagovoril zbrano množico br. Andrej Zega, ki je v vnešenih besedah očrtal pomen prestolonaslednikove desetletnice za vse Jugoslovane, zlasti pa za Sokole, ki imajo v Nj. Vis. svojega prvega starešino. Godba je zaigrala državno himno, potem pa se je ljudstvo, ki je napolnilo obsejni trg do kraja, polagoma razšlo. Danes ob 8. je bila v župni cerkvi slovesna služba božja, ki so se je udeležili predstavniki vseh državnih, samoupravnih in vojaških oblasti, oficirski zbor s komandantom mesta, podpolkovnikom Ahacim, šolska mladina, Sokol s praporom, vse državno uradništvo in mnogo ostalega meščanstva, ki je cerkev do kraja zasedlo. Zvečer je bila v Sokolskem domu jubilejna akademija z govorom, solospeli, nastopom orkestra, pevškega zbora in drame ter predvajanja družine Soča. Po vsestranskem uspelem nastopu je priredil istotam oficirski zbor družabni večer, ki je bil dostojen zaključek nad vse lepe proslave rojstnega dne prvega starešine SKJ.

Posebni vlaki za ptujsko proslavo

Telovadci Sokoli, ki se udeležijo 25letnice proslave septembrskih dogodkov v Ptuju, imajo brezplačno vožnjo, ostali Sokoli plačajo četrtinsko vozino, vsi drugi udeleženci pa polovično. Te vozne olajšave so vezane z legitimacijo in znaki, ki stanejo za telovadce 5 Din, za Sokole netelovadce 7 Din in za ostale udeležence 10 Din.

V nedeljo 10. t. m. bosta vozila iz Ljubljane v Ptuju dva posebna vlaka. Prvi bo odhajal iz Ljubljane ob 4.10, drugi ob 4.45 ter bosta prispela v Ptuju ob 7.45 in 7.58. Iz Ptuja bosta ta dva posebna vlaka odhajala ob 21.10 in 21.45 ter bosta prispela v Ljubljano ob 0.10 in 0.35.

Razen tega bo vozil tudi iz Maribora poseben vlak v Ptuju, ki bo odhajal iz Maribora ob 6.30 ter bo prispel v Ptuju ob 7.30. Za udeležence iz Murske Sobote bo odhajal ob 23. iz Ormoža poseben vlak.

Nova direktorja na I. in III. realni gimnaziji v Ljubljani

Beograd, 6. septembra. v. S kraljevim ukazom je imenovan za direktorja I. realne gimnazije v Ljubljani dosednji šef prosvetnega oddelka banske uprave g. Josip Mazl, za direktorja III. realne gimnazije v Ljubljani pa dosednji direktor I. realne gimnazije Kuno Hočevar.

Inspekcijsko potovanje ministra dr. Srkulja po dravski banovini

Beograd, 6. septembra. p. Minister za zgradbe dr. Stjepan Srkulj odputuje prihodnje dni v dravsko banovino, kjer si bo na licu mesta ogledal tamošnje ceste in javne zgradbe. Predvsem bo posetil Maribor in mariborsko okolico.

Likvidacija dvolastniških posestev na bolgarski meji

Beograd, 6. septembra. p. V Nišu je danes pričela zasedati mešana jugoslovensko-bolgarska komisija, ki ima nalogo, da po ureditvi raznih spornih vprašanj, ki so se pojavljala v raznih obmejnih zadevah, izvede dokončno likvidacijo dvolastniških posestev, glede katerih je bil že poprejšnji sporazum. Sporedno z glavno komisijo v Nišu bodo poslovali na terenu podkomisije, ki imajo nalogo, da takoj izvedejo sklepe glavne komisije. Na ta način bo še v teku letošnjega leta vprašanje dvolastniških posestev na jugoslovensko-bolgarski meji definitivno urejeno in bo s tem zopet odstranjen povod za mnoge dosedanje nesporazume.

Naša delegacija za kongres Fidaca

Beograd, 6. septembra. AA. Od 12. do 20. septembra bo v Casablanci v Maroku 14. redni kongres medzavezniške organizacije bivših bojevnikov »Fidaca«. Naši delegati, ki odputujejo 7. t. m., so: predsednik jugoslovenske sekcije Fidaca in predsednik Zveze vojnih dobrovoljcev rezervni podpolkovnik Lujo Lovrić, za Zvezo vojnih dobrovoljcev šef oddelka za državni proračun dr. Milan Horvatski in ravnatelj rezervnih oficirjev in bojevnikov kacijski sodnik Andra Dinić in odvjetnik Ljubomir Stevanović, za Združenje vojnih invalidov predsednik Božidar Nedić, Mušan Tosić in Milutin Mrvaljević, za ženske pomožne sekcije predsednica gđ. Danica Radi Agatonović.

Pri ljudeh, ki so potrjeni, pretrujeni, za delo nezmogljivi, povzročijo naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Poset poljskih parlamentarcev

Varšava, 6. septembra. AA. Dne 9. t. m. odputuje v Jugoslavijo skupina poljskih parlamentarcev, ki jih je povabilo jugoslovensko Narodno predstavništvo. Predsednik Sejma Svitalski se pripelje v Beograd iz inozemstva, kjer se sedaj mudi. V skupini poljskih parlamentarcev bodo med drugimi tudi predsednik poljsko-jugoslovenske parlamentarne skupine in bivši podpredsednik Sejma prof. Makovski, podpredsednik Polakievski, podpredsednik se nata Bogutski, predsednik lige poljsko-jugoslovenskega društva in narodni poslanec Diboski, podpredsednik lige in poslanec Valski, poslanci Gvizd, ga. Volska, Holski, Djedusicki, Dabulevic, Fichna, Chuten, pl. Plecinski, Polcinski, Lipinski, Rubel, Baranski, Ferzinski, Janta, Rogovici, Roman in Vankovici, ter poslanca šleskega deželnega zbora Kapucinski, Viczak ter državna svetnika Zagorovski in Mol. Poljski parlamentarce bo vodil bivši podpredsednik sejma in predsednik poljsko-jugoslovenske parlamentarne skupine Makovski.

Velika letalska nesreča v Rusiji

Pariz, 6. septembra. AA. Iz Moskve poročajo, da je sovjetsko letalstvo zadela strašna katastrofa, pri kateri so našle smrt vodilne osebe vojaškega in civilnega letalstva sovjetske Rusije. Neko letalo je namreč padlo na tla blizu železniške postaje Lapašnje, na železniški progi Moskva-Kursk. Vseh osem potnikov, ki so bili v letalu, je pri tem našlo smrt. Potniki so bili: šef sovjetske letalske industrije Baranov z ženo, šef ravnateljstva za civilno letalstvo Abraham Voldsmann, ravnatelj največje sovjetske tovarne vojaških letal Gordunov, pomočnik šefa civilnega letalstva Zazar, predsednik odbora za pospeševanje civilnega letalstva Dortman in pilot letala Plonikov ter mehanik.

Bolgarski gostje v Ljubljani

Krasen sprejem bolgarskih gospodarstvenikov — Za jugoslovensko-bolgarsko vzajemnost

Ljubljana, 6. septembra.

Kmalu po 20. uri je postalo na ljubljanskem kolodvoru nenavadno živo. Pred soplepom in na peronu so se zbirali odličniki iz gospodarstva in politike, da sprejmejo drage goste z bratske bolgarske zemlje. K sprejemu so prišli minister n. r. Ivan Mohorić, podpredsednik senata dr. Fran Novak, senatorja dr. Ravnihar in dr. Rožić, predsednik TOI Ivan Jelačin, za mestno občino ljubljanskega podžupan Evgen Jarc, za gremij trgovcev predsednik Gregor, tajnik borze dr. Dobrila, generalni ravnatelj Zadrugne gospodarske banke dr. Slokar, ravnatelj trg. akad. dr. Pirjevec, ravnatelj srednje tehniške šole Josip Reiser, generalni tajnik Zveze industrijcev inž. Šuklje, za obrtniška združenja predsednik Pristov, ravnatelj žel. direkcije Cugmus, Banskou upravo je zastopal svetnik Guštin, predsedstvo Zveze trgovskih združenj Kavčić, Zvezo slovenskih združenj dr. Kernsik, osrednjo organizacijo lesnih trgovcev v dravski banovini predsednik Škrbec. Ravnateljstvo in upravo vselejma pa sta zastopala dr. Dular in g. Praprotnik. Točno ob 20.30 je na postajo privozil iz Zagreba prvi vlak. Od vsepovsod je zabučalo bolgarskim gospodarstvenikom v pozdrav gromovito vzklikanje. Gostje so neprenehoma odzdravljali. Ko se je prvi val navdušenja malo polegel in so se gostje zbrali pred vlakom, je podžupan prof. Evgen Jarc z vnešenimi besedami pozdravil brate Bolgare. V svojem krasno zasnovanem govoru se je spominjal silnih bojov bolgarskega in našega naroda za svobodo. Poudaril je velike simpatije našega naroda do Bolgarov, sorodnost krvi obeh narodov in da vidi s prihodom bolgarskih gospodarstvenikov

novi zarjo na Balkanu.

Na koncu svojega res ognjvitvega govora jih je ponovno pozdravil v imenu mesta Ljubljane, jim želel dobrodošlico z željo, da vidijo, kako se je slovenski narod razvil in napredoval v svobodni jugoslovenski državi. Z vzklikom: Živel bolgarski narod! je svoj pozdravni nagovor zaključil.

S toplimi besedami se mu je v bolgarskem jeziku zahvalil podpredsednik plovdivske trgovske zbornice g. Kozarev. Ves njegov govor je zvenel v težnji po slovenski vzajemnosti obeh narodov. Ginjen od nepričakovano lepega sprejema je končal z

Podporna akcija za Narodno gledališče

Ustanovitev »Društva prijateljev gledališča« — Zanimive številke o obisku in o abonementih v pretekli sezoni

Ljubljana, 6. septembra.

V mestni posvetovalnici se je snoči ob 20. uri vsililo eno najpomembnejših letošnjih zborovanj za povzdigo slovenske kulture, za rešitev enega najvišjih kulturnih zavodov, našega Narodnega gledališča. Na povabilo pripravljalnega odbora, podbana g. dr. Pirkmajerja, župana g. dr. Dinka Puca in upravnika Narodnega gledališča g. Otona Župančiča se je zbralo 36 zastopnikov gospodarskih, nacionalnih, stanovskih in kulturnih društev.

Zborovanje je otvoril župan g. dr. Dinko Puc. Po iskrenem pozdravu vsem, ki so se odzvali povabilu, je stvarno orisal težavni položaj Narodnega gledališča. Misli, da se ustanovi društvo, se je porodila že lani v občinskem svetu, vendar zaradi raznih tehničnih ovir ni prišla do razmaha. Župan je nato prikazal dva glavna vzroka, zaradi katerih grozi slovenski gledališki umetnosti propadanje. Prvi in vsekakor največji vzrok je znižanje državnih dotacij, drugi pa ni toliko v splošni gospodarski krizi, kakor v načinu življenja sodobnega človeka, ki kaže vsepovsod znake duševne krize. Zanimanje za sport in kino je gotovo v veliki meri krivo gospodarske oslabelosti kulturnih zavodov. V ljudstvu je treba vzbuditi zanimanje za pravo umetnost. Kino še dolgo ne bo v stanju nadomestiti živo besedo, zlasti pa ne pri nas, ki ne zmremo lastnih filmov. Zato je nujno, da društvo prijateljev odrske umetnosti dvigne dohodke gledališča in ga tako reši propada. Velika sramota bi bila za ves narod, če propade naše slovensko gledališče, ki je nedvomno eden najmočnejših virov narodove prosvete. Dokaz za to je že v tem, da kvaliteta predstav v lanskem letu kljub velikanskim gospodarskim težkostim ni padla, ampak se jo še dvignila. Dalje pa naj služi naša organizacija še tretjemu smotru — da zbliža upravo gledališča z občinstvom, da v bodoče ne bo tako neprijetnih nesporazumov in krivičnih sodb o gledališču in o posameznih osebah v upravi. Tudi če društvo ne bo zmoglo več kakor ohraniti slovenski oder na sedanjih kulturnih višini, bo izvršilo že s tem pomembno delo.

Za županom dr. Pucem je »pregovoril« g. ravnatelj Mahkota o splošnem gospodarskem stanju Narodnega gledališča. Na vse je porazno vplivalo dejstvo, da je državni proračun za naše gledališče znižan v teku šestih let od 6.5 milijona dinarjev na okroglo 3 milijone. Razen tega so zlasti lani padli tudi dnevni dohodki. V raketki sezoni 1932-33 je bilo 443 predstav, katere je obiskalo 148.756 oseb. Drama je imela 233 predstav in 68.929 obiskovalcev, opera 209 predstav in 68.929 obiskovalcev. Stalnih obiskovalcev (abonentov), ki so naimočnejši steber vsakega gledališča, je bilo po aboniranih mestih 757. Njihov skupni obisk šteje 31.037 oseb. Na predstavo je odpadlo povprečje v drami 296 oseb, v operi in opereti 380 oseb. Po drugih mestih dosegajo stalni obiskovalci skoro polovico vsega obiska. Govornik je nato poudaril, da mora društvo v prvi vrsti skrbeti za zadostno število abonentov. Dalje naj društvo goji in pogloblja stike Narodnega gledališča z lokalnimi in centralnimi oblastmi in z vsemi plačnimi prebivalstva ter to-mač njegove želje gledališki upravi. Društvo naj v smislu svojih pravil vzgojno vpliva na narod in vzbuja zanimanje za

željo, da bi oba naroda delala v skupnem interesu za dobrobit obeh držav. Iz bolgarskih gri je zadonel krepek vzklik: Naj živi Jugoslavija! Naj živi slovenski narod!

Množica je vzvalovila in priredila gostom prave ovacije. Pred kolodvorom pa jih je z gromovitim vzklikanjem sprejelo v špalirju okoli 200 omladincev. V nekaj sekundah se je formirala povorka z državno zastavo spredaj. Gostje in naši so krenili s spremljajočo jih množico po Miklošičevi cesti v hotel Union. Mladina je vso pot pela: »Hej Slovanci« in vzklikala Bolgarom, ki so veseli nad sprejemom prisrčno odzdravljali.

Z balkona hotela Uniona je množico nagovoril Velizar Pejčev. Poudarjal je veliko silo današnjega Slovanstva v svetu in potrebo tesnega zblizanja med Bolgarijo in Jugoslavijo tako v gospodarskem, nacionalnem kakor splošno kulturnem interesu. Z vzklikom naši državi in narodu, zahvaljujoč se za bratski sprejem je zapustil balkon. Množica pa je dalje še veselo manifestirala.

Gostje so nato odšli v unionsko restavracijo, kjer jim je priredil predsednik ljubljanske Zbornice za TOI večerjo. Izmed bolgarskih odličnikov omenjamo danes Stanovca Minčova, ki zastopa trg. ind. zbornico v Sofiji, Velizarja Pejčeva, predsednika trg. ind. zbornice v Plovdivu, Dimitrija Popova, člana trg. zbor. v Varni, Kozareva, podpredsednika ind. obrt. zbor. v Ruse, Rahneva, predsednika trg. zbor. v Burgasu, Netkova, podpredsednika ind. zbor. v Varni, Ljubena Glaneva, podpredsednika trg. zbor. v Varni, Dončiča Gaševa, podpredsednika trg. zbor. v Ruse, Georgija Stojkova in Aleksandra Cankova ob podpredsednika trg. ind. zbornice v Plovdivu, Velja Veljeva, podpredsednika trg. zbornice v Burgasu, St. Pipeva, podpredsednika trg. zveze v Sofiji, Nik. Popova, predsednika blagovne borze v Burgasu, St. Satkova, predsednika Obrtna zveze v Sofiji. Vseh gostov je 52. Zastopane so številne trgovske in industrijske institucije.

Danes ob devetih si ogledajo gostje mesto. Med drugim obiščejo Trgovsko zbornico, Trgovski dom, tobačno tovarno, Narodno galerijo, muzej, ogledajo si tudi Tivolij, z Bellevueja pa panoramo Ljubljane.

Odličnim bolgarskim gospodarstvenikom želimo v beli Ljubljani kar najprijetnejše bivanje.

res ume/riške prireditve. Zbira naj tudi prostovoljna naklonila.

Kako je naša inteligenca gledališču naklonjena, dokazujejo v dokaj »lepi« luči naslednje številke. Lansko leto je bilo 757 aboniranih sedežev. Od teh jih imajo skoro tri četrtine naši uradniki. Razen teh je v kartoteki zabeleženih izmed Industrijev 5 abonentov, 11 trgovcev, 3 obrtniki, 3 člani Zadruge gostilničarjev, 20 inženjerjev, 13 zdravnikov, 4 zobotehnikov in skoro nič advokatov. Univerza je dala iz vsega proforskega zbora 4 abonente. Zelo dobro so pa zastopani profesorji srednjih in strokovnih šol in učitelji.

G. Mahkota je zatem povedal letošnje olajšave za obisk opere in drame in prebral društvena pravila, ki so bila soglasno sprejeta. K debati se je oglasil samo dr. Joža Bohinjec, ki je predlagal, naj se praviša izpopolnitvo tako, da se k akciji za rešitev Narodnega gledališča pritegne tudi podeželje. Zakaj slovensko gledališče ni zadeva samo mesta Ljubljane, ampak vse Slovenije, vseh Slovencev. Izposluje naj se zato pri odločitvah ministrstvih za gotove dneve v tednu znižana vožnja na vlakih in avtobusih, kar bo marsikaj podeželju znal s pridom izkoristiti za sebe in za gledališče. Ravnatelj Mahkota je nato pojasnil, da je gledališka uprava v tem pogledu že vse potrebno ukrenila, diletantskim odrom in učitelstvu pa, če se javi vsaj 10 oseb, je znižala cene za 50 odstotkov.

Po kratkem posvetovanju so sledile volitve. Izvoljen je bil odbor, ki šteje 25 članov. V njem so zastopani skoro vsi stanovni in poklici. Nadvse lepo uspeši ustanovni občni zbor je predsednik g. dr. Dinko Puc malo po devetih uri zaključil.

Umor Slovenke v Nišu

Niš, 6. septembra. v. Preiskava o umoru dveh deklet v Nišu, o čemer poročamo tudi na tretji strani, je ugotovila, da je ena izmed umorjenih deklet Slovenka Agata Fileš, rodom iz Ljutomeru. Služila je pri inženjerju Higienkega zavoda v Nišu g. Vrhovcu ter je bila na glasu kot zelo pridno in pošteno dekle. Nikdar ni zahajala v družbo ter se je vedno držala doma. Pred tremi dnevi pa je nenadoma odpovedala službo in odšla. Pozneje so jo videli v družbi nekega moškega, o katerem se je ugotovilo, da je obljubil Filešovi drugo, mnogo boljše službo ter jo je pozval na sestanek, s katerega pa se Fileševa ni več vrnila. Obdukcija telesa je pokazala, da sta bili obe dekleti umorjeni z nožem na enak način. Fileševa je imela štiri vboje na levi strani prsi, od katerih je bil eden smrten, ker je nož zadel srce. Na mestu, kjer so jo našli mrtvo, je cela mlaka krvi. Na trupu so našli tudi znake, ki govorijo za to, da se je vršila med umorjeno Filešovo in morilecem duva borba, da pa morilec ni zadostil svoji pohoti. V zvezi s tem umorom je policija aretirala nekega železničarja, pri katerem so našli okrvavljen nož. Zapri so tudi nekega uslužbenca Higienkega zavoda.

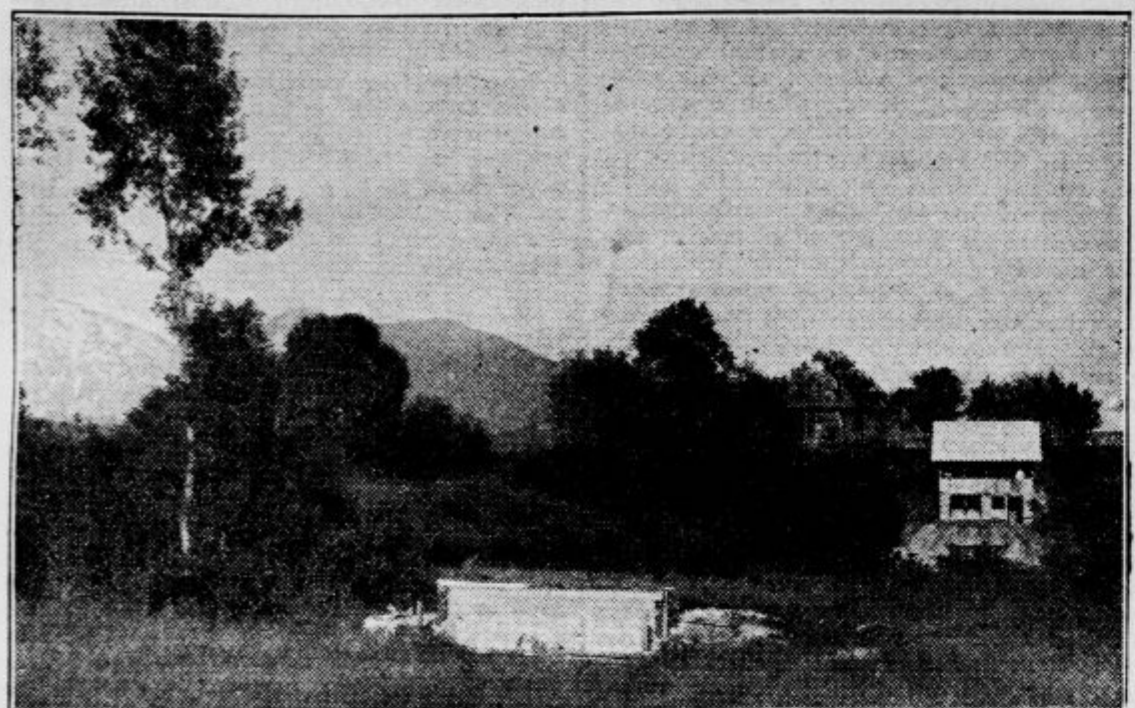
Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Vreme bo vedro ali pa napol oblačno, mirno, toplo in stalno. — Situacija včerajšnjega dne: Anticiklon, ki je došel pokval večji del zapadne polovice kontinenta, se je ojačal in stabiliziral.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobene bistvene spremembe.

Naši kraji in ljudje

Šenčur si je zgradil lastno strelišče

Šenčur, 6. septembra. Savezna strelska družina v Šenčurju pri Kranju bo na praznik s primerno proslavo otvorila svoje novo strelišče. To družino so ustanovili šele letos v juliju. Po zaslugi šolskega upravitelja Vladka Rapeta in Janka Jagodica je bilo že v enem mesecu zgrajeno strelišče. Seveda so šle ustanovitelj na roko oblasti, okoliški posestniki, posebno še vaški odbor na Visokem, ki je dal društvu 10.000 m² zemljišča v brezplačen najem. Pri tehnični izvedbi strelišča in organizaciji pa je v svojo poštvalnost delal g. Hinko Ločnikar, vojaški referent pri kranjskem sreskem načelniku.

Strelišče leži na Visokem, tri kilometre od Šenčurja, prostor je idealno izbran. Tik pod strelsko lopo, ki je na vzvišenem prostoru, teče Kokra. Krog in krog je prostor zarasel z drevjem, ozadje pa tvorijo visoke pečine Kokrinega obrzja. Tarče bodo

stale na 100, 200 in 300 m, potrebni zakloni so že vsi betonirani. Že samo po sebi lepo lego strelišča pa povzdiguje še vене vrhov Kamniških planin. Zaplata, Storžič, Krvavec in pa Grintovec bodo neme priče, ko se bodo naši fantje vadili sigurnega streljanja. In tuji, ki se bodo to mi mo vozili, — saj je strelišče ob cesti iz Kranja na Jezersko — bodo spoznali, kako globoko je na deželi zasidrana ljubezen do domovine. Kako so se šentjurčani z radostjo oklenili nove strelske družine, priča število članov, ki jih je v kratkem času obstojalo že 80.

Slavnostne otvoritve 8. t. m. se bo udeležilo tudi več narodnih poslancev, zastopniki banske uprave in sresko načelstvo. Otvoritev bo ob 9., ob 10. pa se bo pričelo nagradno streljanje z vojaško in malokalibrsko puško. Na popoldanski zabavi bo igrala domača godba. Za primer slabega vremena je otvoritev določena na 17. t. m.

Sestanek ob 40-letnici mature

Ljubljana, 6. septembra. Štiridesetletnico mature so proslavili v ponedeljek in torek v Ljubljani maturantje iz l. 1893. tedanje edine ljubljanske in novomeške gimnazije. Izmed 53 še živih — umrlo jih je 28 — se je zbralo 32 kolegov. Pozdravni večer, na katerem je imel iskren govor direktor Josip Reiser, so imeli 4. septembra v hotelu Union, naslednjega dne pa so se udeležili maše zadušnice za umrle profesorje in tovariše, ki jo je opravil v frančiškanski cerkvi prof. Janko Mlakar. Pri slavnostnem kosilu v hotelu Bellevus je v miselnem globokem ubranem govoru prosvetni inšpektor v p. Josip Wester nazdravil tovarišem, ki jih družijo lepi spomini na skupno preživeto šolsko dobo, dasi jih je življenje v teku štiridesetih let razkropilo, vsakega v svojem poklicu, po vsej širni domovini in tudi preko njenih mej. V poetični obliki, v vzneseni vezani besedi, je proslavil mladostno prijateljstvo pesnik Franjo Neubauer, v resno-dovpitnem govoru pa tajnik v poljedelskem ministrstvu Anton Lavrič. Ugotovilo se je, da večina kolegov še aktivno deluje na uglednih položajih, malone polovica pa jih uživa že zasluženi pokoj.

Sestanka, ki ga je vzorno priredil in vodil poštni tajnik v p. Fran Semrov, so se udeležili: univ. profesorji dr. Metod Do-

lenc, dr. Mišan Škerlj, arheolog dr. Walter Schmid (Gradeec), prosvetni inšpektor v p. Josip Wester, direktorji v p. Ivan Košnik (Kranj) in dr. Ivan Orel, direktor tehnične srednje šole Josip Reiser, višji državni tožilek dr. Mirko Grasselli, višji dež. sodni svetnik dr. Adolf Kaiser, Jurij Kozina (Novo mesto), Anton Kuder (Novo mesto), Valentin Levičnik (Celje), odvetnik dr. Ivan Modic, senatni predsednik Rudolf Röger (Gradeec), finančni svetnik v p. dr. Alojzij Rant, notar Hubert Završnik (Krško), prof. v p. Janko Mlakar in župnik Anton Golf (Srednja vas), Fran Neubauer (Veliki Gaber), Valentin Oblak (Preska), Jakob Ramovž (Velike Lašče), Anton Zore (Mirna peč) in Ivan Zavbi (Ambrus), dalje višji šumarski svetnik inž. Karel Tavčar, tajnik v poljedelskem ministrstvu Anton Lavrič, bančna uradnica Anton Jare (Maribor) in Ivan Valenčič (Kranj) ter višji železniški uradniki v p. Ivan Arhar, Fran Cvek, Ivan Frole in Ivan Poženel. Lepo število zadržanih kolegov pa je poslalo slavnostnim tovarišem pismene pozdrave, med njimi gimn. direktor dr. Josip Komljanec (Ptuj), senatni predsednik dr. Jurij Ratschitsch (Gradeec), univ. prof. dr. Ernest Moro (Heidelberg), podpredsednik deželnega sodišča Franc Handler (Celovec), dekan Ivan Kunšič (Cerkno) in župnik Anton Jerič (Logice pri Vipavi).

Šolska poliklinika brez strehe

Zavod, ki bdi nad zdravjem 10.000 šolarjev in študentov

Ljubljana, 6. septembra. Kakor je »Jutro« ob svojem času poročalo, je uradna komisija že pred mesec preiskala staro poslopje državne šolske poliklinike in je tedaj odredila, da je treba za pričetek novega šolskega leta na vsak način poskušati nove strehe temu prevažnemu zdravstvenemu zavodu. Doslej je šolska poliklinika bivalirala v stari Dekerjevi bašaki, ki stoji na vrtu državne učiteljske šole in ki je v zadnjem času že v tako brezupno razpadlem stanju, da s prvimi jesenskimi deževjem ne bo mogla več ustrezati niti najskromnejšim, najnujnejšim potrebam. Prostorji so bili za tako na široko organiziran zavod že od vsega početka preskopo odmerjeni, medtem pa so po povrhu vsega še stene in streha v tako razsutem stanju, da poslovanje v baraki

še skoraj pri lepem vremenu čez poletje ni bilo mogoče.

Komisija je svoj čas odredila, da lahko poliklinika ostane v dosedanjih prostorih samo do 31. avgusta. Medtem je ta termin že zdavnaj minil, šola se je tako rekoč spet pričela, šolska poliklinika stoji tik pred dobo svoje najintenzivnejše zaposlitve — jesen in zima — streha nad glavami pa ji še zmerom ni zagotovljena. In vendar je v Ljubljani še zmerom toliko prostora na razpolago, da bi ob vsaj malo dobi volji poklicanih čimteljev lahko šolska poliklinika brez truda našla svoje zatočišče. Prej ali slej pa bo ta zavod, ki opravlja v organizaciji naše socialne medicine eno najvažnejših nalog, itak moral priti do lastne zgradbe.

Šolska poliklinika je institucija, brez ka-

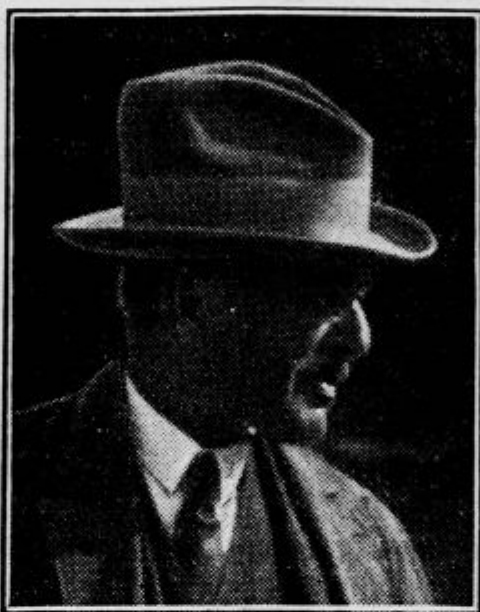
tere si rednega propevanja našega šolstva in naše mladine dandanes sploh ne moremo več misliti. V lanskem letu je vršila zdravstveno nadzorstvo nad 26 šolskimi zavodi v Ljubljani in v ožji okolici; med temi je 7 osnovnih, 13 srednjih in 6 strokovnih šol. Na tem svojem področju je poliklinika skrbela za zdravje nič manj kakor 10.000 dijakov in šolskih otrok. Med temi dijaki in šolarji jih je ogromno število, ki po svojih starših nimajo nikakršnega rednega stika s socialnim bolniškim zavarovanjem in je na ta način šolska poliklinika zanje edina odprta pot do zdravnika in zdravljenja. Razen neprestanih lažjih obolenj se med šolarji in študenti pogosto javljajo tudi primeri nalezljivih bolezni, zlasti tuberkuloza po šolah ni redkost. Tu je nujna predvsem stalna zdravstvena kontrola nad vsemi šolami, za to je potrebna predvsem stalna odprta ambulanca za šolarje in dijakke.

Šolska poliklinika ne more nemoteno vršiti svojega poslanstva, če nima danih najosnovnejših pogojev. Zato smemo pač upati, da bodo poklicane instance brez odlašanja poskrbele, da bo poliklinika še pred pričetkom svoje najintenzivnejše zaposlenosti prišla do svoje dostojne strehe.

Jubilej domačega stavbnega podjetnika

Jubilej ne prizanašajo nikomur, ki mu usoda nakloni količjak lepih let, in tako stopa danes v krog sedemdesetletnikov ugledni ljubljancin, znani stavbni podjetnik g. Emil Tönnies.

Jubilant je, kakor vsi ljubljanski Tönniesi, po očetu švedskega porekla; poteka iz stare rodovne v Smaalandu, kjer segajo korenine Tönniesovega rodu daleč v le-

to 1520. Gustav Tönnies, oče današnjega 70letnika, je prišel 1845 v Ljubljano in je tukaj otvoril stavbarsko obrt, ki je v nemali meri pripomogla, da se je Ljubljana, a tudi slovensko podeželje v stavbnem pogledu močno razmahnilo.

Po očetovi smrti je prevzel vodstvo podjetja današnji jubilar s svojim najstarejšim bratom inž. Gustavom Tönniesom, ki je še danes vsem, ki so ga poznali ali imeli z njim poslovne zveze, v najboljšem spominu. Saj je bil član mnogih narodnih društev, Sokola, SPD, gasilske in drugih organizacij ter je bil zaradi svoje družabnosti splošno priljubljen.

Pred vojno je zgradila Tönniesova trdnjava v našem mestu mnogo javnih in zasebnih zgradb, med drugim operno gledališče in realno, mestno ubožnico, domobransko vojašnico in garnizijsko bolnico, Marijanišče itd., na deželi pa celo vrsto cerkva in šol, občinskih domov in sanatorijev. Po vojni, ko se je pridružil podjetju stavbni svetnik Rudolf Tönnies, ki je dotlej 23 let deloval v Sarajevu, je bilo Tönniesovo podjetje tisto, ki je dalo prve sunke za modernizacijo Ljubljane. Zgradilo je palačo Ljubljanske kreditne banke in Ljubljanski dvor. Izvrševalo pa je tudi naročila izven Slovenije in je postavilo na Topčideru poleg Beograda Oficirski dom kraljeve garde. Pravkar dovršuje zgradbo carinarice na Jesenicah.

Pri vseh teh delih je posredno in neposredno pomagal današnji jubilar, ki vodi podjetje po smrti svojega najmlajšega brata sam s svojo nečakinjo. Poštenemu, neumornemu in solidnemu jubilarju, ki je po materi slovenske krvi in mu je bil po koljni glavni urednik »Slovenskega Naroda« Miroslav Malovrh bratranec, želimo še dolgo in solčno življenjsko jesen, da bi mogel ob strani svoje ljubeznive družice ge. Marion čez nekaj let odhajati 90letnico obstoja trdnice.

Beli zobje
zdrava sapa

Chlorodont

Niški Kürten je umoril Slovenko

Na obali Nisave so našli v enem samem dnevu trupli dveh mladih deklet, ki sta postali žrtve gnusnega zločinca — Ena žrtev je mlada služkinja Agata Fileš iz Slovenije

Niš, 6. septembra. Tekom včerajšnjega dneva so odkrili v okolici Niše in sicer na obeh obalah reke Nisave dva zagonetna umora, ki sta povzročila v mestu veliko razburjenje ter spravila na noge vse varnostne organe. Neumorno zasledujejo gnusnega zločinca, ki ima po vseh znakih sodeč na vesti dvoje mladih deklet.

Dopolnile se je kmet Stevan Milošević iz Gornjega Matejevca podal na svoje njeve na desni obali Nisave ter je še s pota opazil, kako je njegova koruza povprek in po čez pohojena. Misleč, da so bili na njivi kakšni tatovi, je šel za sledjo ter našel sredi koruze na tleh mlado, na pol razgaljeno dekle. Ko je stopil bližje, je videl, da ima mladenka na treh mestih prebode na prsa. Prestrašen je odhitel proti mestu in javil vse, kar je videl, prvemu stražniku. V eni uri je bila že zbrana komisija, ki je ugotovila, da je bil nad nesrečnim dekletom, starim okrog 18 let, izvršen najprej nemoralen zločin in da je bilo potem dekle usmrčeno s tremi zabadljaji velikega in ostrega noža.

Ko je komisija v prvih popoldanskih urah sestavljala zapisnik o zločinu, je v sreskem načelniku zabnel telefon in nekdo je sporočil, da so našli na levi obali Nisave umorjeno mlado žensko in da naj načelstvo takoj odpošlje komisijo. Sprva so mislili, da gre za zločin, ki ga že preiskujejo, komisija pa se je vendarle podala na označeno mesto in tam so našli drugo mlado dekle, ki je ležalo zabodeno v prsa tudi v koruzni njivi. Tudi na tej umorjenki so bili vidni znaki hude borbe in, kakor vse kaže, tudi sadističnega zločina enako prvemu primeru. Tudi druga

žrtev neznanega zločinca je stara komaj kakih 16, največ 18 let, umorjena pa je morala biti že pred nekaj dnevi, ker je začelo truplo že razpadati.

Včeraj popoldne in danes je preiskava toliko napredovala, da so z gotovostjo identificirali prvo žrtev neznanega zločinca, namreč ono, ki so jo našli na desni obali Nisave. Umorjenka je 17letna Agata Fileš, Slovenka, ki je služila pri inž. Vrhuncu, uradniku Higienškega zavoda v Nišu. Agata je službo odpovedala in v soboto jo je gospodinja odjavila na policijo. V ponedeljek je dekle dvignilo svojo delavsko knjižico. Zaslužila okrog 400 Din, ki ga je imela shranjena pri gospodinjini, pa ni vzela s seboj, čes, da ga ne potrebuje in da pride ponj pozneje, ko najde drugo službo. V ponedeljek okrog polnoči je Agata, ki so jo v okolici nazivali z imenom Goja, še govorila s svojo bivšo gospodinjino in neki znanci so jo videli še popoldne v družbi nekega mlajšega moškega. Od tedaj manjka za njo vsaka sled in znanci so jo šele spoznali v mrtvašnici, strašno razmesarjeno.

Druga žrtev pa bo najbrže 16letna Ljubinka Krstičeva, hčerka delavke v niški tobačni tovarni. Njo so pogrešali že več dni in se je njena mati že pred štirimi dnevi zglasila na policiji ter prosila, naj ji pomagajo iskati hčerko, ki je odšla od doma. Tudi Ljubinko so videli neki znanci v družbi neznanega, precej dobro oblečenega moškega, in se opisa obeh neznancev, ki sta spremljala nesrečni dekleti, predno je za njima zmanjkalo sledi, precej ujema. Policija je zaslila še mnogo oseb, ki so videle v zadnjih dneh Agato in Ljubinko, izpovedi teh prič pa se drže v tajnosti,

Zadnja pot moža poštenjaka

Tržič, 6. septembra.

Prebivalstva tržiške kotline ni iznenadila vest, da je prenehalo biti srce najboljšega moža-poštenjaka g. Ivana Erlaha, poslastnika in čevljarkega mojstra na Bistrici pri Tržiču. Bolezen ga je mučila že nad pet mesecev. In vendar, vsaj jeseni naj bi

še dočakal, je bila splošna misel. V nedeljo in v ponedeljek so romale cele procesije prijateljev in znancev, da se od njega ki ga je bila sama dobrota in poštenost, poslovje.

Pogreb je bil napovedan za ponedeljek ob 5. popoldne. Že dosti prej so se zbrale množice pogrebcev od vse povsod. Ko so prijatelji-pevci odpeli Pavčičovo narodno nagrobnico, se je razvil sprevod, kakršnega Tržič še dolgo ni videl. Pri križu na Blejski cesti so sprejeli krsto trije duhovniki, pristopili so znova številni pogrebi iz Tržiča, in sprevod je šel dalje. Po molitvah v cerkvi so položili krsto v prerani grob. Pevci so zapeli, orosile so se oči vseh, vdova ga. Marija in dva nečaka pa

so se topili v solzah za onim, ki jim je bil vse na svetu.

In ko so se razhajali pogrebniki, je bila njihova soglasna sodbda, da je s Erlahom legel v grob mož, kakršnega ni kmalu. Preprost, kakor je bil, je preprosto mislil, pošteno delal in poštenjak umrl. Vsi, ki so ga poznali, mu bodo ohranili najlepši spomin in ga stavili drugim za vzor. Naj počiva v miru!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Danes poje

JAN KIEPURA

tenorist Carusovega glasu v svojem najboljšem vefilimu

Pesem
zate

Arije iz »Aldes«, »Trubadurja«, pesem »Ave Marija«, »Ninone«, »O Madona« itd.

Sodelujejo: Jenny Jugo, Ralph Artur Roberts, Paul Hörbiger, Ida Wüst in Paul Kemp

Predstave ob 4., 8. in 10. sv. Vstopnice rezervirajte v predprodaji od 11.—1/2 13. dop.

KULTURNI PREGLED

Zagrebsko pismo

Pričetek nove sezone — Mariborski dečki zbor harmonikarjev — Razne vesti.

Zagreb, 5. septembra.

Velike počitnice so prešle, naši umetniki so uživali svoj zasluženi odmor, a zdaj je treba prišteti z novim, marljivim delom. To delo se je v našem gledališču započelo na znotraj že pred nekaj tedni. Vsi hodniki so opet oživil, a iz vseh sob je slišati vneto vzbujanje in učenja. Uspehi te prireditve so se že pokazali: opera je v dveh dneh postala dva novi deli na oder, drama istokot.

Pa čeprav so v gledališču živo delali, so je naša gledališka sezona vendarle tvorila nekakšno tiho in tajinstveno. Še dva, tri dni pred početkom sezone si je malo čul o gledališču, a šele nekoliko dni pred otvoritvijo se dnevniki objavili repertoar za bližnje dni. V javnosti je bilo torej pramalno reklame za novo sezono in morda poset prvih predstav tudi zato ni bil takšen, kakršen bi mogel biti.

Zagrebska umetniška sezona se je začela s koncertom dečjega zbora harmonikarjev iz Maribora. Družestvom malokoli je pripadla častna naloga, da otvorijo Zagrebtanom koncertno sezono in da privabijo na oba svoja koncerta ogromno število poslušalcev. Oba koncerta sta bila razprodana. Zanimanje, ki ga je občinstvo pokazalo za dražestno deco v slikovitih na-

rodnih nohah, je bilo povsem zasluzeno. Deca muzicira namreč sveže, iskreno in mlo. Ob svojem muziciranju poje in vriška in vse to je tako mično, kakor more biti le iz otroških vrt. Seveda se ta zbor ne more primerjati z odličnim zborom Trboveljskih slavčkov, ki ga morem brez pretiravanja imenovati najnacionalnejši otroški zbor v Evropi, toda tudi ti otroci so pokazali izredno muzikalne sposobnosti. Če upoštevamo še to, da je med to dečo, ki šteje 4—10 let, tudi takšna, ki se uči komaj 2—8 mesecev harmonike, moramo priznati, da so uspehi več nego povojni. Zbor vzgaja učitelj glasbe na mariborski meščanski šoli Vilko Šusteršič, ki ima največ zaslug za uspehe. Šusteršič je očitno dokazal svoje pedagoške odlike, pa bo po vsej priliki dosegel, da bo deca pravilno frazirala in muzicirala v strogem ritmu ter v korektni harmoniji. Zagrebsko občinstvo je zbor sprejelo z največjo tolinjo in ga nagradilo s burnim ploskanjem, a deca s škaklami alajšje. Prireditve se je vršila v korist mariborskega krajevnega odbora Pomladka Rdečega križa.

Operna sezona se je začela z novo uvečbano Zaltveo popularno opero »Nikola Šubić Zrinjaki«. Čeprav je bilo to delo uprizorjeno pri nas že 194 krat, vendar se je zdela, da je bila to premiera. Inscenirali so ga nanovo, a Krešimir Baranović je deloma muzikalno predelal. Znano je, da Ivan Zajc v svojem času ni mogel komponirati tako, kakor mu je veleval čut, moral se

je ozirati na mnoge zunanje okoliščine. Komponirati je moral v prvi vrsti za takšne ansamble, kakršne je imel trenjtno na razpolago. To se očituje najbolj v njegovi instrumentaciji. Moral je računati s tem, da v orkestru ne bo imel drugega oboista, drugega flavtista, drugega klarinetista in drugega fagotista. Zato ne najdemo v njegovem »Zrinjekem« nobenega akorda tako postavljene, kakor da bi ga morala izvesti n. pr. I. in II. klarinet, I. in II. fagot, temveč so ti toni razdeljeni na štiri različne instrumente. Krešimir Baranović je tu predelal partituro in ustvaril harmonijo v orkestru po modernih načelih. Razen tega je uvedel v partituro tretji trombon in tubo, ki prej vobte ni bila zastopana. S tem je dobil nove barvne in harmonične možnosti in dosegel izredne orkestralne efekte. Končno je Baranović oveselil tempe in dal koracnice, ki so jih doslej izvajali prilično malhavno, svitati brzo, a timar jim je poudaril bojevitosti značaj. Zdelo se je, da poslušamo novega »Zrinjekca«, a tudi uspeh je bil povsem nov. Občinstvo je bilo naravnost navdušeno in je z burnim, spontanim ploskanjem nagradilo izvajalce in dirigenta Baranovića.

Razprta modernizirane Straussove opere »Netopir«, o katerem smo govorili na tem mestu ob priliki lanske premiere, je tudi to pot ogrela občinstvo. Izvedbo pod vodstvom dirigenta Lovra Matačića je sprejelo s simpatijo in prišernim odobravanjem.

Drameka sezona se je otvorila z novo uvečbano Nušičevo komedijo »Protekcija«. Za tem sta sledili dve premieri, in sicer komedija »Navesta iz Torocka

od madžarskega pisatelja Otta Indiga in drama »Azijas« od francoskega pisatelja H. R. Lenormanda. (O prvi premieri spregovorimo v naslednjem pismu). »Azijas« obravnava nemožnost prave zveze med moškim in žensko različnega plemena. Zapad in Vzhod trčita skupaj, vname se borba med predstavnikmi teh plemen in pred našimi očmi se razvija strahovita tragedija, podobna tragediji Medeje, ki je ubila svoje otroke, da se oveseli svojemu možu. Glavni akterji te drame so princeza Katha Naham Moun, De Mezzani in Aime. Mezzani je postal vojni poglavar nekega divjega plemena v Indokini, neke ob meji Siamu. Do tega položaja je prišel na čuden način: hoteli so ga ubiti, a ga je rešila princeza Katha, ki se je vanj zaljubila in ki je zaradi njega vrgla s prestola svojega očeta in ubila svojega brata. Da Mezzani dobi z njo dva sina. Po desetih letih se vrne na Francosko in ima s seboj svojo družino. Zaljubljen se v Francozino Aime, ki jo hoče tudi poročiti. Princeza Katha ni samo ponižana, temveč tudi ljubo-sumna in po težkih notranjih borbah najde strašno osvelo. Zastupri sinova, a sama se vrže skozi okno v morje. Glavne vloge v tej pretresljivi drami imajo Vika Podgorska, Dubravko Dušjin in Božena Kraljeva.

Za bližnjo bodočnost pripravljajo naše gledališče aledele novosti: dr. Branko Gavella bo gostoval v Zagrebu kot režiser v dveh predstavah. Režiral bo Shakespeareovo tragedijo »Julij Cezar« in Smetanovo opero »Libuša«. Josip Rijačev bo gostoval istotako nekoliko večerov v naši operi, a poleg tega bo ustvaril glavno ulogo v »Fedorici, Giordanovi operi, ki jo pripravljajo gledali-

šče. — Naše operetno gledališče je dobilo svoj lastni orkester in zbor, s čimer je postala opereta povsem neodvisna od opere. V drugi polovici septembra priredi Veliko gledališče salonsko komedijo »To, kar se imenuje ljubezen« (This thing called love) od ameriškega avtorja Erdwina Burka. — Drama pripravljajo premiero drame namškega književnika Cremersa »Bitka na Marni«. Odigrava se ob koncu l. 1914. Cremers ne prinaša na pozorišče samo bojne linije in rogov, temveč tudi zakulisne akcije v ozadju, zlasti v nemškem generalnem štabu in to na izredno trestski in obenem historični — dokumentarni način. — Po daljšem preesledku nastopita na našem pozorišču naši znani umetnici Milla Dimitrijevič in Vera Hrčičeva — V bližnjem času bo gostovala v dveh operah znana svetovna pevka Marija Nemeth. — Kot prva naslednja operetna premiera bo Abrahamova opereta »Bal v Savoyu«, Ziga Hirschler

Jubilejne svečanosti Gradiškanskih Hrvatov. Hrvatsko kulturno društvo v Gradišču je organiziralo v Marinem Celju od 4. do 7. t. m. jubilejne svečanosti ob priliki četrte stoletnice, odkar se je to malo ljudstvo priselilo na Gradiškansko. Polg verskih svečanosti in revije narodnih noš je na programu tudi majhen festival z nastopi pevskih in tamburaških zborov, deklaracijami itd. Kako zločinsko malo se brigamo v osvobodni domovini za raztresene veje našega rodu pod tujim jarmom, je razvidno že iz tega, da je to prireditve z naše strani posetili samo neki mladi profesor in književnik...

Domače vesti

• **Odlikovanje ministrov.** Z redom jugoslovenske krone I. stopnje so odlikovani ministri dr. Hamdija Karamehmedović, dr. Grge Andjelković, dr. Stjepan Krulj, Živojin Lazić, dr. Radenko Stanković, dr. Lavoslav Hanžek in dr. Ljubo Tomašić.

• **Imenovanje v policijski službi.** Za policijske stražnike III. razreda so imenovani stražniki pripravniki: Janez Breznik, Josip Badignal, Ivan Gramc, Franc Groznik, Josip Habjan, Alojzij Indihar, Anton Junc, Danijel Kos, Anton Kraljič, Janez Narat, Bronislav Oražem, Feliks Perčič, Alojzij Pestotnik, Stanko Pirnat, Anton Pogorelec, Frančišek Poljanec, Josip Puhar, Ivan Reboli, Mavricelj Slatmar, Matej Strman, Jakob Šeme, Franc Šivic, Jože Vrečer, Franc Vreže in Ivan Zajšek — vsi pri upravi policije v Ljubljani.

• **Imenovanje v državni službi.** Računski inšpektor pri finančni direkciji v Ljubljani Vladimir Dekleva je imenovan za računovodjo pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. — Uradniški pripravnik Anton Mišić je iz Smarja premeščen k sreskemu načelnstvu v Gornjem gradu.

• **Poljski konzulat v Splitu.** V Splitu je bil te dni ustanovljen poljski konzulat. Konzularne posle opravlja honorarni konzul inž. Branko Smolaka.

• **Slavnostna seja ptujskega mestnega sveta** bo drevi ob 18. na dnevnem redu je proslava septembrskih dozgodov in imenovanje dveh častnih meščanov.

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
najugodnejši nakup oblek
površnikov in vseh sportnih oblačil

• **Pozdrav občinskimi uslužbencem.** Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev dravske banovine im. v dnevi 7. in 8. t. m. svojo IX. redno letno skupščino v Ljubljani. Obeh skupščin in prirediteljev se udeležijo mestni uslužbenci iz Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuja in počezi občinski uslužbenci iz vseh krajev naše banovine, da zborujejo in sklepajo o važnih in perečih stanovskih vprašanjih. Zastopstvo Ljubljane sprejme svoje odlične goste v četrtek 7. t. m. ob 18.30 na glavnem kolodvoru, ob 20.30 pa bo pozdravni večer v dvorani restavracije hotela »Metropol«. Naslednji dan je redna Zvezna skupščina v dvorani mestnega načelnstva. Tovariši in tovarišice! Kot zastopniki mestnih uprav naše banovine, kot naši vrli sodelavci in sodelavke v dobroti občin za bodočnost in razvoj naših krašnih mest, bodite iskreno pozdravljeni! Naj vam bo bivanje v Ljubljani nadvse prijetno in uspešno polno! — Ljubljanski tovariši.

• **Predstavniki slovenskega zdravništva** na vseslovenskem zdravniškem kongresu v Poznanju. Na kongres vseslovenskega zdravništva zveze, ki se bo te dni vršil v Poznanju, so se iz Ljubljane odpeljali kot zastopniki slovenskih zdravnikov predsednik Zdraviliške zbornice mestni fizik dr. Rus, ki je obenem član odbora vseslovenske zveze, prof. dr. Zalokar, primarij dr. Jug, kot zastopnik mlajših zdravnikov pa dr. Čerček. Te delegacije iz Ljubljane se je na poti pridružil docent dr. Matko iz Maribora. Direkcija državnih železnic je našim delegacijam šla v vsakem oziru na roko in ji je dala na razpolago udobne spalne voze, s katerimi bodo naši udeleženci kongresa lahko potovali direktno do Gdlnje.

• **Zmaga »Belega orla« v Sarajevu.** Na nedeljskem letalskem mitingu v Sarajevu se je kljub slabemu vremenu zbralo na tisoče ljudi, ki so s velikim zanimanjem motrili zanimiv program. Posebno zanimiva je bila tekma sportnih in turističnih letal na progi Sarajevo-Viško-Zenica-Sarajevo dolžini 108 km. Pri tej tekmi je zmazalo letalo »Beli orol« završnega Aerokluba. Letalo je pilotiral Ivan Mrak, ki je progo preletel v 32 minutah in 16 sekundah, kar odsvarja povprečni brzini 200 km na uro. Dobil je prvo nagrado po kal bana drinske banovine ter srebrno uro kot dar sarajevskega Aerokluba.

• **Inženjerji in arhitekti v Beogradu grade svoj dom.** V nedeljo 10. t. m. bo združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Beograd, blagoslovilo temelje svojega novega doma, ki so ga začeli graditi v ulici kralja Ferdinanda št. 7. Na stavbišče starega doma te organizacije. Dom bo štirinadstopen in bo imel v priložnosti veliko zborovalno dvorano in »stale prostore organizacije, ki bodo zavzemali tudi prvo nadstropje. V drugem in tretjem nadstropju bodo pisarne inženjerske zbornice, v četrtem nadstropju pa stanovanja društvenih funkcionarjev. Površina stavbe znaša 640 kv. metrov, stroški pa so preračunani na 2 in pol milijona dinarjev.

• **Sprememba v avškaškem »Novem listu«** Dnevnik »Novi list«, ki izhaja na Sušaku je postal glasilo JNS. Izdaja ga konzorcij, kateremu na čelu bivši minister J. Demotović. List bo v Hrvatskem Primorju propagiral cilje jugoslovenske nacionalne stranke.

• **Službeni list dravske banovine objavlja** v 72. letošnji številki: Uredbo o častnih sodnikih; uredbo o izpremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti kmetov in uveljavitvi posebnih predpisov zakona o izvršbi in zavarovanju; uredbo o izpremembi člena 12. uredbe o posredovalnem postopku; uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o sestavi in poslovanju državne filmske centrale in o prometu s filmi; naredbo o višini in pobiranju prispevkov za sklad za preskrbo nezaposlenih rudarskih delavcev; pravilnik o postavljanju poslovdij v rokodelskih obrti, ki jih vodijo dvore, ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933.

• **Otvoritev letnega gledališča v št. Janžu pri Dravogradu.** Pišejo nam: Za Rušani so se tudi igralci gasilnega društva v Dravogradu opomnili, da si zgradijo letno gledališče. Lepih naravnih kulis ne prikanjuje v naših krajih. Posebno še za naše ljudske igre. Z cel mesec se člani našega gasilnega društva udeležujejo kuluka, kljub poljskemu delu, ki ga je v tem času mnogo. So to večinoma kmetijski fantje, ki s velikim veseljem pomagajo graditi to, v mislinjski dolini novo ustanovo. Zaradi tehničnih neprilik se nam je otvoritev zakasnila, vendar se nam je posrečilo, da bomo na praznik dne 8. t. m. uprizarili Finžgarjevega »Divjega lovca«. Zveza je ugodna za vse strani, ker bo začetek ob pol 16.

• **Opozorilo turistom.** Dne 28. avgusta so se pričela izvrševati na cesti v Kamniško Bistrico od pričetka turistovske steze do Koplja cestno gradbena dela. Ker je steza na več mestih pretirana, obstoji posebno v nočnih urah za pešce resna nevarnost; tudi se vršijo čez dan na stezi številna razstreljevanja skalnih masivov. SPD priporoča zategadelj turistom, da uporabljajo do nadaljnjega le vozno pot, ki vodi čez Kraljev heib do Koplja in se izogne na ta način nesrečam.

• **Okrožna strelska družina v Ljubljani** poziva pri njej včlanjene strelske družine, da čim prej prijavijo strelce-tekmovalce za državne strelske tekme v Beogradu, ki bodo od 17. do 23. t. m. Ljubljanski strelci naj se prijavijo 10. t. m. na strelišču ali pa pismeno odboru. Obenem se poziva članstvo, da se 8. t. m. v čim večjem številu udeleži otvoritve strelšča bratske strelske družine v Senčurju pri Kranju.

• **Fotomaterji gredo v Slovenske gorice.** V banovinskem propagandnem tednu grozdi dne 8. oktobra gredo fotomaterji za lastnim brvnikom v Slovenske gorice. Podroben razpis je od 9. t. m. dalje na razpolago v Drogeriji Gregorij, Ljubljana, Prešernova ulica 5. Istotam priljave.

• **Naši ljudje v Sibiriji.** Kakor poročajo iz Dolnje Lendave, se je po 16 letih oglašil svoji ženi Katarini iz Rusije Stefan Zemljak. Leta 1915. je prišel v rusko ujetništvo. Od onega časa ni bilo več glasu od njega. Vsi so mislili, da je umrl. Njegova žena se je vdrugič poročila ter ima iz novega zakona troje otrok, sedaj pa je vdova. Stefan je delal v nekem sibirskem rudniku, nedavno pa je zvedel, da je konec svetovne vojne. V pismu pravi, da je v Sibiriji še mnogo naših ljudi ter da upa, da se bo kmalu mogel vrniti v domovino.

• **Naši v Ameriki.** V naselbin Greaney je preminila znana rojakinja Barbara Globočnik. Le nekoliko dni prej je umrl njem mož Franc. To je na pokopno vplivalo tako, da se ji je omočilo um. Poslali so jo v bolnišnico, kjer je bolezi podlegla. — V rudniku Conemaugh se je smrtno ponesrečil rojak France Dremelj, doma iz Drage pri Višnji gori. Star je bil 54 let, v Ameriko pa je došel pred 30 leti. Bil je skrben oče svojih otrok. Dremelj je bil več let brez dela in šele pred par tedni se mu je posrečilo, da je dobil delo v rudniku. Že tretji dan pa se je pri delu smrtno ponesrečil. Skupno z očetom je delal tudi njegov sin Rudolf, ki je prvi našel očeta mrtvega v rudniku. — Iz kraja Osage poročajo, da so tamkaj pod železniškim mostom našli mrtvega Jožeta Ravnikarja, doma iz Moravč. V Chicago je preminil rojak Janez Stonič, prvi predsednik Slovenske narodne podporne jednote. Dolgo let je bil bolan in je mnogo trpel. Pred 22 leti ga je zadel mrtvoud, pred tremi leti pa so se pojavile komplikacije in ni mogel več iz postelje. Stonič je bil po rodu iz Otovca pri Črnomlju. V Chicago je prišel leta 1885. in je bil eden prvih slovenskih naseljencev. Zapuška ženo, tri odrasle sinove in dve hčeri, brata Jakoba v Kaliforniji in sestro v Chicago.

• **Novi grobovi.** V Ljubljani je umrla gospa Frančiška Bernikova. Pogreb blage mamic in stare mamic bo jutri ob pol 16. s Celovške ceste. — V Kiscovu pri Zagorju je v ponedeljek popoldne po kratki boleznii preminil 57 letni rudniški upokojenec g. Jernej Stern. Bil je lani upokojen, pa mu ni bilo dano, da bi užival svojo skromno pokojnino v krogu svoje družine. Bil je povsod zelo priljubljen, posebno radi pa so ga imeli lokalni tovariši. K večjemu počitku so ga položili včeraj na farnem pokopališču v Zagorju. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Najdalje živijo Bančanini.** Med mnogimi zanimivostmi higijenske razstave v Beogradu so tudi statistični pregledi umrlivosti, izdelani za posamezne pokrajine naše države. Pregledi se opirajo na podatke od leta 1920. naprej ter so tudi razdeljeni na moški in na ženske spol. Po teh statističnih tabelah živijo najdalje Bančanini obeh spolov, najkrajše življenje pa je prisojeno prebivalstvu Bosne in Hercegovine. Pri statističnem pregledu, ki je razdeljen po spolih, so moški obeleženi s najdaljšim življenjem v Banatu, ženske pa v Sloveniji. Povprečna starost moških v ugoslaviji znaša 26 let in pol, povprečna starost žen pa 27 in pol leta.

• **Nalezljive bolezni v dravski banovini.** V dobi od 15. do 21. avgusta je na področju dravske banovine naalezljivih bolezni obbolelo 52 oseb, in sicer na davici 23 oseb, na tifuznih boleznih 10 oseb, na škrlatinki 10 oseb, na šeni 5, na grizi, na krčeviti odreenelosti na otrpenju ti, nika in na otrošnji vročici pa po 1 oseba.

• **Dom narodnega glasjarja.** V vasi Trnovi v bijelinskem okraju so položili temelje doma Filipa Višnjiča, zaslužnega narodnega pesnika in glasjarja, ki je narod bodril v najtežjih časih. Prihodnje leto bo 100 letnica Višnjičeve smrti in hoče njegova rojstna vas dovršiti dom v njegov spomin, da bo v njem našla prostor tudi prva osnovna šola tega kraja.

• **Odkopani rimski spomeniki.** V Daruvu se vrše regulacijska dela ob reki Toplici. Ob obeh straneh reke se gradi visok betonski zid. Pri kopanju temeljev so delavci našli na kamenite rimske spomenike, še dobro ohranjene. Naleteli so tudi na sarkofage, ki so težki in tako globoko v zemlji, da jih bodo le s težavo odkopali.

• **Življenje je dal za zajca.** Divji lovec Mate Varič iz Slatine je v gozdu ustrelil zajca. Ko se je vračal domov, so ga ustrelili orožniki in zahtevali, naj jim izroči zajca in puško. Varič je nameril puško proti orožnikom, ki pa so bili urnejši in so streljali na Variča, ki je na mestu obeljal mrtve.

• **Smrt zaradi kačjega ugriza.** V Markodolu pri Kostanjcih je na pašniku kača usekala osemletno hčerko seljaka Kukriko. Ko je zvečer prignala živino domov, je materi potožila, da jo neka pičila v nogo ter da jo je noga začela boleti. Starši se za to niso dosti brigali, misleč, da je otroka pičila kaka žuželka. Šele ko je naslednjega dne noga začela otekati, jim je bilo jasno, da je otroka pičila kača. Namesto da bi poklicali zdravnika, so nekoliko začeli zdraviti z raznimi domačimi zdravili. Šele ko je noga počnela, so poklicali zdravnika, ki je poskusil vse, da bi otroka rešil. Bilo je prepozno. Deklica je v najhujših mukah izdihnila.

• **Velik požar v Črnomlju.** V Črnomlju, skem srezu je v kratki dobi že trikrat gorelo. V noči na sredo sta zgorela lepa žaga in miln Joška Doitarja. Ogenj je najbrž

Smeh in zabavo Vam poklanja

Lucie English

če si ogledate danes njeno dovipno in najbolj komičnih zapletljiv jevo polno šaloigro

Nedolžnost z dežele

Bomba smeha! Predstave danes ob 4., 7. in 9. zvečer

Zvočni kino Ideal

povzročil kratak stik. Škodo so ocenili na 200.000 Din, posestnik pa je bil zavarovan le za 100.000 Din. Gasilci so storili vse, kar so mogli. Rešili so domače iz spanja in obvarovali sosesčino, ki je bila že vsa ogrožena in bi katastrofa bila še daleko večja, kakor je itak.

• **Popravek.** V zahvali po pokojnem g. Lojzetu Marinku, ki je bila priobčena 5. t. m., je tiskarski škrat pokvaril besedilo, ki bi se moralo glasil: Zalujoč se predvsem zahvaljujemo g. župniku, pevskemu društvu v Dolenjem Logatcu za srce segaajoče žalostinke in g. Markiču.

• **Obledelo oblake barva v različnih barvah** in pišira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u. Ocenjevanje izložb. Včeraj popoldne je posebna komisija na pobudo društva araržerjev pregledala in ocenila izložbe tvrdki, ki so se prijavile k tekmovanju. Komisija je soglasno ocenila izložbo drogerije Kanc v Židovski ulici za najboljšo. Ustrezala je v vsakem pogledu, čeprav je komisija postopala pri oceni zelo strogo. Gledalo se je predvsem na učinkovitost, izgradbo in barve ter na splošni estetski vtis. Pri nekaterih tvrdkah je bilo ocenjevanje zelo oteženo, ker se komisija ni mogla odločiti, kateri tvrdki bi dala prednost. V večini primerov pa so se nagrade prisodile soglasno.

u. **Akademsko podružnica CMD** bo imela v petek 8. t. m. ob pol 11. uri v prostoru JNAD Jadrana članski sestanek, na katerem se bodo obravnavala vsa vprašanja za ptujsko skupščino. Kdor na sestanku ne bo prisoten, se ne bo mogel udeležiti potovanja v naši skupini.

u. **Bežigranjani** Drevi ob 20. vsi na shod v telovadnico Sokola III., kjer bomo solidarno manifestirali za novo šolo. Pokažimo, kako važno je za nas to vprašanje! Večnega odlašanja imamo dovolj.

VPISOVANJE

V DOPISNO TRGOVSKO ŠOLO v Ljubljani, Pražakova ulica 8-II.

SE JE PRIČELO.

Dnevno od 9.—12. in od 4.—6. ure. Važno zlasti za one, ki niso bili sprejeti v državne šole, da ne izgube leta.

u. **Obrtniški vajenski dom** v Ljubljani. Slovenska otvoritev doma bo v petek, 8. t. m., ob pol 11. Vabijo se obrtniki in obrtnice ter prijatelji obrtne mladine. Dohod v dom z Vrazovega trga.

u. **Šola Glasbene Matice** ljubljanske, začne danes z rednim poukom. Stare opozarjamo, da je vpis še vedno mogoč.

u. **Vpisovanje na drž. konservatorij** v Ljubljani konča danes. Sprejemni izpiti se vrše od 9. do 13. t. m., redni pouk pa prične dne 15. t. m. v četrtek, 14. t. m. pa bo razdelitev gojencev po posameznih učiteljih. Vpisovanje se vrši dnevno od 9. do 12. in od 16. do 17. ure. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasne deske v veži zavoda.

u. **Nedolžnost z dežele** je žela velik uspeh. Toliko smeha kakor ga je prinesla Lucie Englishova s svojim izvrstnim filmom »Nedolžnost z dežele« že dolgo ni bilo v kinu Idealu. Ljudje so se zabavali in grohotali, da je marsikrat viharen smeh občinstva docela oglušil dialog in muziko. Film je tedaj užgal našo publiko in zato ga pripravljamo še tistim, ki ga doslej še niso videli.

u. **Pevski zbor Glasbene Matice**, Drevi ob 20. prva vaja vsega zbora.

u. **Kdo posodi zbor** in samospel skladatelj Hajdriha, Volariča, Kocjančiča, Lešana, Laharnarja, Komela? — Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, Mestni dom.

GLAVNO PRODAJO

šolskih potrebščin

v korist Jadranske straže ima tvrdka M. Tičar že od 1. 1930.

Opozarjamo p. n. starše in učence, da nabavljajo šolske potrebščine pri navedeni tvrdki, ki je vedno prva v podpiranju nacionalnih društev in dijaštva. 10025

LJUDSKA SAMOPOMOČ

reg. pomožna blagajna v Mariboru

naznanja vsem svojim članom, da se vrši nje

izredni občni zbor

v nedeljo, dne 17. septembra ob 1/10. predpoldne v Gambrinovi dvorani v Mariboru.

Dnevni red: sprememba pravil. Ako občni zbor ob določenih uri ni sklepčen, se vrši po ure pozneje drugi, ki je ob vsakem številu članov sklepčen. 10042

Praktična zdravnica z obozdravnica

M. U. dr. ELZA SOSS

ordinira v Ljubljani Kongresni trg

— Vegova ulica 2-II. od 8.—12. in 2.—6. 10060

u. **Društvo Tabor.** Drevi ob 8. predava akademik tov. Zdenko Mirmolja o turneji primorskih akademikov po Srbiji. — Šahovski turnir se začne 11. t. m.

u. **Zasledovanje vlomilcev**, ki so kakor znano, v noči 31. prejšnjega meseca obiskali prostore OUZD in navrtali tam prav strokovnjaško po znanem sistemu »svinjske noč« blagajno, v kateri pa ni bilo kaj dosti plemna, napreduje po zaslugi organov kriminalne policije. Vlomilci so bili sicer pravi strokovnjaki, v naglici pa je njihova opreznost vendarle popustila v toliki mari, da se lahko z gotovostjo pričakuje, da bodo tudi ti nevarni škodljivci tuje lastnine kmalu na varnem. V interesu preišave in zasledovanja podrobnosti seveda ni mogoče navesti.

u. **Aparati za merjenje telesne moči.** Na velesejnu uporablja 100% vojni invalid v svrhu pobiranja prispevkov aparate za merjenje telesne moči. Ti aparati sicer niso zdravniško preizkušeni, vendar nima mestni fizik ničesar proti predvajanju, ker je izkupiček namenjen v korist vojnim invalidom.

u. **Tvrda Drago Schwab**, ena najpomembnejših ljubljanskih oblačilnih tvrdki, ki je dolgo vrsto let imela svoje trgovske lokale na Dvornem trgu, kjer si je z izvrstno potrebo pridobila prav veliko število odjemalcev, se je preselila v nove prostore na Aleksandrovo cesto. Ni dvoma, da bo s to preselitvijo v center ustreženo mnogim njenim odjemalcem. Za jesensko in zimsko sezono se je tvrdka založila z najboljšim tuzemskim, češkim in angleškim blagom za vse vrste oblačil za gospode. Največjo pažnjo pa bo polargala na krojni atelje, ki bo v vsakem pogledu ustrežal vsem zahtevam mode za gospode.

u. **Velesestni variete** na ljubljanskem velesejnu imajo predstave vsak dan ob 15.30 in 20. brez posebne vstopnine.

NAJVEČJO IZBIRO

in najlepše modele za jesen in zimo dobite že sedaj — do konca velesejma pa še 10% popusta v damski konfekciji

A. PAVLIN, LJUBLJANA
Kongresni trg 5 (Zvezda)

Iz Maribora

a. **Oseba vest.** Za komercialnega ravatelja Tujsko-prometne zveze v Mariboru je bil imenovan dolgoletni glavni blagajnik tukajšnje podružnice ljubljanske kreditne banke in mornariški komisar n. r. g. Josip Loos. L tem je dobila ta naša najvažnejša tujsko-prometna ustanova odličnega strokovnjaka, ki si je pridobil v vsem dosedanjem svojem delovanju za povzdigo in napredek tujskega prometa ter našega mesta z najširšim zaledjem vred velike zasluge. Prav tako je znano njegovo izredno uspešno delovanje na organizaciji »Mariborskega tedna«.

a. **Ipavčeva pevška župa** poziva vse tujtjše včlanjene pevске zore, da se polnoštevilno udeležijo slavnostne akademije, ki jo priredi Jadranska Straža jutri 8. t. m. ob 10. uri popoldne v Narodnem domu v proslavo desetega rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Ob zaključku bodo zapeli skupni mariborski pevski zbori pesem »Morje adrijskono«.

a. **Novo in izbrisane obrtne pravice.** V preteklem mesecu so bile v Mariboru na novo izdane naslednje obrtne pravice: A. Kovačič, prevoz tovorov, Plinarniška 29, A. Pahorjeva, šivilja, Maistrova 17, M. Hohnječeva, avtoizvoščarstvo, Kejžarjeva 4, R. Benkova, gostilna, Koroska 25, F. Filipičeva, gostilna, Tattenbachova 22, T. Gračnerjeva, gostilna, Meljska 9, tv. »Kanač«, trgovina s sadjem in deželnimi pridelki na delo, Aleksandrova 45 in J. Pečar, trgovina s sadjem in deželnimi pridelki na delo, Trubarjeva 7. Izbrisane pa so bile naslednje obrtne pravice: M. Šterbinkova, gostilna, Ruška 8, š. Zemljik, mesar, Kralja Petra trg 1, A. Hrast, izdelovanje kadiranega sadja, Stolina 12, I. Hajny, trgovina s poljedelskimi stroji, Zrinjskega trg 6, I. Wernig, trgovina, Verstovškova 4, I. Wernig, steklar, Verstovškova 4, M. Hohnjec, avtoizvošček, Kejžarjeva 4, I. Völker, prevažanje tovorov in trgovina z vinom, bencinom, avtomobili in pripadajočimi deli, Kersnikova 1.

Šolske potrebščine

v največji izbiri dobite v knjigarni in papirnici

Tiskovne zadruge, Maribor
Aleksandrova cesta 13.

a. **Od doma** je odšla /ena mlajškega pomočnika Jakoba Sketa in odvedla s seboj 4. letnega sinčka. Komur je znano njeno bivalistično, naj sporoči mariborski policiji.

a. **Čiril-Metodova družba** poziva vse svoje pokrovitelje in kamenarje, ki se nameravajo udeležiti zaupnega društvenega sestanka v Ptuj dne 9. t. m. ob 21. naj se zaradi izjave poveril zglašajo predsedstvu moške podružnice. — Obenem se obveščajo odborniki moške in ženske podružnice, da se bo vršila poslednja odborova seja pred ptujsko glavno skupščino danes ob 20. v restavraciji Narodnega doma.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10 7 padavine v mm, 8 vrsta padavine. Temperatura: prve številke pomenijo naj višjo, druge najnižjo temperaturo.

6. septembra

Ljubljana 7, 768,8, 9,6, 79, mirno, megla, — Ljubljana 13, 766,8, 17,2, 70, WSW2, 1, — Maribor 7, 767,6, 9,0, 80, N2, 3, — Zagreb 7, 767,9, 14,0, 65, NW5, 5, — Beograd 7, 765,4, 11,0, 80, WSW2, 0,1, dež; Sarajevo 7, 768,1, 8,0, 90, mirno, megla, — Skopje 7, 765,3, 15,0, 80, NW2, 6, — Split 7, 766,1, 19,0, 50, NE4, 5, — Kumbor 7, 764,4, 21,0, 45, NE4, 1, — Rab 7, 768,3, 16,0, 60, NE4, 0, — Temperatura: Ljubljana —, 8,0; 20,0; — Maribor 19,4, 8,0; Zagreb 21,0, 11,0; Beograd 20,0, 9,0; Sarajevo 16,0, 5,0; Skopje 22,0, 13,0; Split 26,0, 16,0; Kumbor —, 19,0; Rab —, 15,0.

Solnce vzhaja ob 5.26, zahaja ob 18.32.

Luna vzhaja ob 19,6, zahaja ob 7.59.

a. **Starokatoliška služba** boja bo v petek ob 9. v mali dvorani Narodnega doma.

a. **Sokolsko tombolo** priredi na praznik 8. t. m. na Trgu svobode studenjski Sokol, ki si je pravkar prezidal svoj sokolski dom, ki obeta postati še mogočnejša kulturna in nacionalna postojanka v mariborski okolici. Zato obisk tombole toplo priporočamo!

a. **Otroci se vračajo s počitnic na Pohorju.** Otroci III. skupine se vrnejo z enomesečnega letovanja v Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju v petek 8. t. m. v Maribor. Vlak pripelje na glavni kolodvor ob 11.13 popoldne. Starši oziroma svojci se naprošajo, da jih pričakujejo na kolodvoru.

Iz Celja

a. **Blagoslovitev novega zvona** v pravoslavni cerkvi. Včeraj popoldne po vojaški paradi se je vršila pred cerkvijo sv. Save svečana blagoslovitev novega zvona, ki ga je cerkvi poklonila naša vojska. Pred lesenim podstavkom, na katerega so položili novi, nad 40 kg težki, lepo okrašen zvon, so se zbrali zastopniki civilnih in vojaških oblastev, sokolska deputacija, rezervni oficirji in drugi predstavniki, člani pravoslavne cerkvene občine in ostalo občinstvo, na obeh straneh cerkve pa je bila postavljena četa vojakov. Po izvršeni molitvi se je prota g. Čudič v lepem nagovoru zahvalil vsem, ki so poklonili pravoslavni cerkvi prvi zvon, in podčrtal njegov simbolični pomen za vernike. Nato je blagoslovil zvon. Med obredom je častna četa vojakov odšla pet salvi.

a. **Predavanje za mojstrske izpite**, ki ga priredi okrožni odbor obrtniških združenj v Celju, se bo pričelo v ponedeljek 11. t. m. ob 8. jutraj v sejni dvorani Obrtnega doma v Celju. Udeleženci naj bodo točni.

a. **Važno predavanje o strupen**

KMETSKI PRAZNIK NA BLEDU

NA MALI ŠMAREN DNE 8. SEPTEMBRA

Razstava gorenjske goveje živine — Slavnostni sprevid narodnih noč — Javno kmetško zborovanje — Velike konjske dirke — Ljudska veselja

Gospodarstvo

Živahen obisk velesejma

Znanišnje vstopnine na jesensko velesejmsko prirediteljev od 10 na 5 Din, je večeraj privlačilo veliko število posetnikov, tako da se je skupni dnevni poset v primeri s prejšnjim danem prav znatno dvignil. Kakor že napovedano, velja znižana petinarska vstopnina tudi danes. Da pa se omogoči še na praznik posestnikov, ki so prišli iz oddaljenih krajev, je letos toliko posestnikov razstav, tudi najširšim slojem in zlasti podeželskemu prebivalstvu, se je velesejmska uprava odločila obdržati znižano vstopnino tudi na praznik v petek. Prepričani smo, da bodo danes in jutri posetili zanimive razstave na velesejmski zlati oni, ki bi sicer zaradi visoke vstopnine ne mogli priti na velesejmo.

V torek je bila v okviru jesenske velesejmske prireditve otvorjena zanimiva razstava ovac in ovac, ki jo je priredilo znano društvo »Zivačica«. Namen te razstave je, da se vzbudi tudi pri nas večje zanimanje za kozjerejo in ovčerejo. Razstavljene so pred vsem koze-molznice in ovce, pa tudi kozli, kozlički, ovni in jagnjeta. Delo komisije, ki ocenjuje razstavljene živali, je bilo večeraj končano. Komisija je ugotovila, da so na razstavi zastopane prav odlične živali naših domačih pasem. Zlasti za našega malega človeka je gojitev koz velikga pomena. Ocenjevalna komisija na velesejmu je ugotovila, da daje ena od razstavljanih koz dnevno nič manj kakor 6 litrov mleka, ki je izredno masno in redilno. Malemu človeku se izdati za kozo in njeno prehrano zelo poplača pri mleku. Na razstavi je vsega 40 koz, ki vse kažejo, da so prav dobro mlekarice. Pozna se jim sicer neorganizirana reja, vendar je pričakovati, da bo večje zanimanje za to panogo živinoreje tudi omogočilo, da pridemo do čim boljše pasme. Najboljšo oceno je komisija priznala omenjeni kozki, ki daje 6 litrov mleka in ki

je last g. Madveščika iz Šiške. Mad kozlički je dobil prvo nagrado kozlić g. Rožanca iz Zg. Šiške, ki je naš najstarejši rejec koz živali, ki so dobile prvo najboljšo oceno, so na razstavi označene z rdečimi trakovi.

Prav zanimiva je tudi razstava ovac in jagnjet. Tudi ob tej priliki se je zopet izkazala naša domača pasma z Jezerskega in Solčave. Iz tega okoliša smo pred vojno v velikem številu izvažali ovce, zlasti Tirolec, ki jih mnogo pokupili. Komisija na velesejmu je zlasti mikroskopsko preiskovala volno. To je velike važnosti, kajti napaka naše živinoreje je namreč ta, da je volna zelo različna, medtem ko zahteva tekstilna industrija predvsem enakomerno blago, ki se zlasti v debelosti ne sme mnogo razlikovati. Jezersko - solčavska ovca pa je tudi vsestransko uporabna, ker ima poleg dobre volne tudi okusno meso. V naših krajih je ovčereja zadnja desetletja žal precej nazadela, zlasti ker je nazadovale konsum ovčjega mesa. Z razvojem domače tekstilne industrije pa se so menda pogoj za to panogo živinoreje nekoliko izboljšali. Dobra ovca daje na leto pri trikratnem striženju približno poldrugi kilogram volne, ki se da še priložno dobro vnovčiti. Komisija na velesejmu, kjer je razstavljenih 36 ovac, je priznala odlično oceno ovcam posestnika Virnika z Jezerskega.

Razstava breznotornega letala.

Da se tudi širši krog našega občinstva seznanijo z novim sportom jadralnega letalstva, je od večeraj naprej na velesejmu razstavljeno breznotorno letalo tipa »Zgling«, ki ga je izdelal g. Fran Prelmer iz Cirkic pri Kranju. Z montažo tega letala je vzbudila na velesejmu precejšnjo pozornost. Letalo bo velesejmskim posetnikom na ogled brez posebne vstopnine.

Stališče slovenskih mlinov k vprašanju mlinškega pavšala

V torek popoldne se je vršil v Ljubljani v restavraciji »Novi svet« redni občni zbor Zveze slovenskih mlinov, ki ga je vodil predsednik g. Franc Skrajcar. Zboru je prisostvoval tudi banovinski svetnik g. Jakob Zadravec in za Zbornico za TOI g. dr. Jurij Koc.

Občni zbor je predvsem obširno razpravljal o vprašanju zopetne uvedbe mlinškega pavšala, za kar se, kakor znano, prila levajo zlasti vojvodinski mlinci. Sedaj se plačuje na moko 6% davek od faktorne vrednosti, od tega 4% kot skupni davek na poslovni promet in 2% kot nadomestilo za sivočasninski mlinški pavšal. Ta 6% davek obremenjuje sedaj eno moko za 14 par pri kg. Po predlogu vojvodinskih mlinov, o katerem se je že razpravljalo v finančnem ministertvu, pa naj bi se vseh teh 6% nadomestilo s pavšalom, ki bi moral ekspanzo donositi 36 milijonov Din. Razdelil pa bi se ta pavšal na mlino po tehnični produktivni kapaciteti. Mlini bi morali torej plačati za vsak vagon dnevne kapacitete na leto 36.000 Din davka. Mlin, ki je dobro zaposlen in producira na vsak vagon dnevne kapacitete na leto 300 vagonov moke, bi dobro odrezal, ker bi znašal ta davek le 1,7 pare na kg moke. Obratno pa moka po tem davku pa bi bila sedveda tem višja, čim manjša bi bila zaposlenost mlina; obremenitev bi se v tem primeru povišala od 5 par na kg. V splošnem bi bila glede obremenitve moka ugodna pavšala gotovo ugodna in sprejemljiva. Pri uvedbi pavšala pa govori znani argument slovenskih mlinov, da so pri nas mlinci mnogo slabše zaposleni in da bi bil pavšal predvsem v interesu dobro zaposlenih mlinov, in to so zlasti vojvodinski mlinci.

Po daljši razpravi, ki se je vršila na podlagi referata tajnika g. Zdenka Kneza, je občni zbor zavzel stališče, da je sicer proti pavšalu, ki bi enotno obremenjeval mlino po takšni kapaciteti, vendar pa so slovenski mlinci pripravljali pogajati se za pavšal v smeri, da bi se našla taka formula, po kateri pavšal v konkurenčnem pogledu ne bi bil na škodo slovenskih mlinov. Predvsem naj bi se glede pavšala napravilo olajšave za manjše mlino.

Hmelj

Zalce, 6. septembra. Nakupovanje hmelja se vrši mirno. Dobro blago se plačuje po 80 do 85 Din in izjemno 90 Din za kg. Večina producentov pa vendar vztraja pri višjih cenah. Dostoj je bilo prodanih iz rok producentov okrog 4.000 metriskih stotov.

Kakor je »Jutro« je poročalo, se je vršila večeraj seja vlade, na kateri je ministrski svet na podlagi predloga ministra dr. Kramarja proučil tudi težkoče pri izvozu hmelja. Tukajšnje Hmeljarsko društvo je prejelo vest, da je ministrski svet naročil finančnemu ministru, naj odredi, da se bodo dali začasno vezani klirinški dinarji na razpolago nemškimi hmeljskim kupcem, kar bo nedvomno ugodno vplivalo na nadaljnji razvoj kupčije. Savinjski hmeljarji sprejemajo s hvaležnim zadovoljstvom hitro posredovanje gospoda ministra.

Hmeljarski zbor v Zalcu je te dni razpravljal o svetovni hmeljski letini. Po poročilu predsednika nemške sekcije tamonjske hmeljarske zveze bo znašal svetovni pridelek okrog 412.000 metriskih stotov, do čim je svetovna potreba pivovarn po Barthu ocenjena na 495.000 metriskih stotov. Po današnjih vestih iz Nürnberga kažejo rezultati obramba v največjem nemškem okolišu Halertau in v Spaltu, da ne bo dosežena dosedanja cenitev. Na žateškem hmeljskem zboru se je v splošnem poudarjalo, da ni povoda za vznemirjanje.

Zalce, 5. septembra. Nakupovanje se nadaljuje. Zaradi ostrejših psovce kakovosti se cena giblje med 2400—2600 Kč za 50 kg (106—114 Din za kg); posamezne partije so bile prodane tudi pod tem okvirjem. Hmeljarji so pri prodaji tudi nadalje vzdržljivi.

Gospodarske vesti

— Pritožbe državnih zastopnikov proti odmeri pridobnine. V smislu sklepa plenarnega seje od 7. aprila t. l. je Zbornica za TOI naprosila finančno upravo, naj napravi primerne ukrepe, da se dovoli pravica vploga v

spise, na katere se sklicuje državni zastopnik v davčnih odborih za odmero pridobnine v svoji pritožbi proti odmeri davčnih odborov, ker mora davčni zavezanec vedeti, na katere razloge se upira državni zastopnik, če jih hoče izpodbijati. Davčne uprave pa so se postavile na stališče, da imajo davčni zavezanci pravico vploga v odmerne spise samo v času, ko teče rok za vložitve pritožbe, odrekajo pa jim to pravico za odgovor na pritožbo državnega zastopnika, kar pa ni v skladu s splošnimi načeli vsakega upravnega postopanja, na to vlogo je Zbornica za TOI dobila od dravske finančne direkcije obvestilo, po katerem so dobile davčne uprave v gornjem pogledu nastopna navodila: Nekateri davčne uprave zabranjujejo davčnim zavezancem vpogled v priredbene spise ob priliki ugovora na pritožbo državnega zastopnika, sklicujoč se pri tem na besedilo 4. čl. 133 pravilnika k zakonu o neposrednih davkih. Ker se državni zastopnik v svoji pritožbi večkrat sklicuje na odmerne spise, ne da bi pri tem navajal podrobnosti, ki pa so za davčnega zavezanca, ako hoče razloge pritožbe izpodbijati, važne in ker je zgoraj citirano določbo vsekakor tako tolmačili, da ima davčni zavezanec pravico vploga do izjave pritožbe, pod katero je v širšem pogledu ssumirani tudi ugovor stranke proti pritožbi državnega zastopnika, je postopanje onih davčnih uprav, ki v tem primeru vpogled v spise zabranjujejo, vsekakor preveč tesnoročno in ne ustreza smislu zakona. Zaradi tega naročam davčnim upravam, da tudi v navedenih primerih dovoljujejo strankam vpogled v spise, seveda samo v t. m. meri, kolikor to dopušča zakon.

— Odmera pridobnine na območju davčne uprave Ljubljana - okolica. Davčna uprava Ljubljana - okolica razglasa, da se seznani oseb, zavezanih pridobnini, s predlogi davčne uprave za odmero pridobnine in davka na poslovni promet za davčno leto 1933. In dnevni razprav davčnega odbora, razpisani pristojnim županem upravnega območja v razumnem roku do 8 dni, kjer jih interese ni lahko vpogledajo.

— Slabi izgledi za izvoz naše pšenice v Češkoslovaško. Pred dnevi je bila objavljena cenitev letošnjega žitnega pridelka v Češkoslovaški, ki je pokazala, da je češkoslovska letina izpadla preko pričakovanja ugodno. Pridelke bo letos z malenkostno razliko krli potrebe domačega konsuma, tako da bodo možnosti za izvoz pšenice minimalne. Tako je sedaj tudi Češkoslovaška (kakor Nemčija) dosegla popolno avtar-kijo celo v pogledu preskrbe z žitom. Kako se je dvigal pridelke žita v Češkoslovaški zadnje tri leta, nam nazorno kaže naslednja primerjava (v milijonih metriskih stotov):

	1931	1932	1933
pšenica	10.0	12.8	16.7
rž	12.5	20.2	18.0

skupaj 22.5 33.0 34.7
Domača potrošnja pšenice se za leto 1933-1934 cení na 17 milijonov metriskih stotov ali 17.000 vagonov, tako da bi uvozna potreba znašala le 3000 vagonov (v letu 1932-33 je znašal uvoz preko 30.000 vagonov). Letošnja uvozna potreba pa je menda že krita, kar so bile tik pred novo letino uvožene znatne količine pšenice preko nujne potrebe. Povečanje letošnjega pridelka pa ni samo posledica ugodnih vremenskih prilik in visokega hektarnega donosa, temveč je tudi v zvezi s povečanjem posejane površine od 846.559 na 919.943 hektarjev. Povprečni pridelke na hektar je letos znašal 19.5 met. stota nasproti 17 met. stotom lani.

— Noveliranje pravilnika za prodajo proizvedenih državnih rudarskih podjetij. V ministertvu za gozdove in rudnike dozostavlja jo pravilnik za prodajo posameznih izdelkov državnih rudarskih podjetij. Ker že obstaja tak pravilnik, bo novi pravilnik pri-krojen novim razmeram na tržiščih. Gre za to, da se olajša položaj dolžnikov nasproti rudarskim državnim podjetjem in da se ob-znem zavarujeta terjatve samih podjetij.

— Znižanje diskontov na Finskem. Kakor poročajo iz Helsinkov, je tudi finska Narodna banka znižala svoj diskont od 5 in pol na 5 odstotkov.

— Dobave. Gradbeni oddelke direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 12.188 m³ hrastovega lesa: strojni oddelek pa do 15. t. m. glede dobave 2000 kg mila. Direkcija

državnih železnic v Subotici sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave ključavnic. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 5 kg naftalina, 5 kg modre galice, 100 kg kolofonije, 50 kg modre barve, 10 kg sikaiva in 10 kg kopallaka. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave električnih strujomerov telefonskega materiala in Boschovih sveč. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 48 plošč pločevine, 600 kg železa, 4000 komadov zakovic in 40 kg vijakov. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave verig; komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah pa do 2. oktobra glede dobave jeklenih steklenic.

Borze

6. septembra.

Na ljubljanski borzi sta se danes devizi Newyork in London znova za malenkost popravili, Trst pa je malopopustil. Avstrijski šilingi so se v privatnem kliringu trgali po 8.85 (v Zagrebu po 8.87). Grški boni so bili zaključeni samo na beograjski borzi po 37.75.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je tendenca v Vojni škodi mirna in so težaji za malenkost nazadovale. Kakor v Vojni škodi tudi v ostalih vrstah ni prišlo do prometa. Na beograjski borzi je bilo bolj živahno in je bil promet v Vojni škodi po 244 in 242 ttr za december po 248 in 247.50, kakor tudi v investicijskem posojilu po 53 in v 8% Blairovem posojilu po 86.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1365.14 — 1375.94, Bruselj 800.24 do 804.18, Curih 1108.35—1113.85, London 181.53—183.18, Newyork, ček 3958.27 do 3986.53, Pariz 224.71—225.83, Praga 169.90 do 170.76, Trst 301.79—304.19 (premjia 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.85.

Zagreb. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1365.14 — 1375.94, Bruselj 800.24 do 804.18, London 181.53—183.18, Milan 301.79 do 304.19, Newyork kabel 3980.27—4008.53, ček 3958.27 — 3986.53, Pariz 224.71—225.83, Praga 169.90 — 170.76, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.275, London 16.375, Newyork 358.50, Bruselj 72.20, Milan 27.28, Madrid 43.20, Amsterdam 208.60, Berlin 123.40, Dunaj 57.30, Stockholm 84.40, Oslo 82.30, København 73.10, Praga 15.33, Varšava 57.90 Bukarešta 3.08.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.55, London 28.80, Milan 47.81, Newyork 628.53, Pariz 35.57, Praga 25.34, Curih 175.40, 100 S v zlatu 128 S papir.

Elekti.

Ljubljana. Vojna škoda 243 — 245, 7% investicijsko 49 — 51, 8% Blair 35 — 36, 7% Blair 33 — 34, 7% Drž. hipotekarna banka 48 d.n., 4% agrarne 27 — 29, 6% bežliske 37 — 38.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 243 — 245, za december 243 — 246, 7% investicijsko 49 den., 4% agrarne 27 — 29, 50, 7% Blair 33 — 34, 8% Blair 35 — 36, 6% bežliske 36 — 39; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 227 — 230; industrijske vrednote: Šešerana Gsijek 150 bl., Trbovlje 125 bl., Isia 40 bl.

Beograd. Vojna škoda 244, 242 zaklj., za oktober 243 zaklj., za december 248, 247.50 zaklj., 7% investicijsko 53 zaklj., 4% agrarne 29 — 30, 6% bežliske 37.75 — 37.85, 8% Blair 36 zaklj., 7% Blair 33-50 — 34.50, 7% Drž. hipotekarna banka 52 bl., Narodna banka 3610 den., Priv. agrarna banka 228 do 230.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.40, Državne železnice 15.90, Trboveljka 12.75, Alpine-Montan 11.50.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (6. t. m.) Tendence za les živahnija. Zaključeni je bil 1 vagon jelovih kratic.

ZITO

+ Chicago, 6. septembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 87.75, za maj 92; koruza: za september 47.25, za december 52.75, za maj 58.50; rž: za december 74, za maj 79.875.

+ Winnipeg, 6. septembra. Začetni tečaj: Pšenica: za oktober 70.25, za december 72 za marec 77.375.

+ Ljubljanska borza (6. t. m.) Tendence za žito mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): nova baška, 79/80 kg 167.50 — 170; nova armaka, 78/79 kg 155 — 157.50; koruza (po mlevski tarifi): baška promptna 105 — 107.50, za sept. 112.50 — 115; moka: baška, 50c iz nove pšenice 320 — 325, banatska 330 do 335.

+ Novosadska blagovna borza (6. t. m.) Zaradi praznika borza danes ni poelovala. + Budimpeštanska terminska borza (6. t. m.) Tendence prijazna, promet slab. Pšenica: za oktober 8.24 — 8.25, za marec 9.27 do 9.28; rž: za oktober 5.36 — 5.38, za marec 6.26 — 6.28; koruza: za september 6.50 do 6.60, za maj 7.70 — 7.72

Gospodinja na velesejmu

Gospodinja razstava na velesejmu je ves čas deležna prav živahnega obiska. Precej po vstopu v paviljon »K« te po zdravi po zasnutku arh. inž. Mesarja okusno arahiziran interjer, ki ti predstavi vse najboljše, kar premorejo naše renomirane tvrdke za opremo modernega stanovanja. Celotna razstava, ki jo je, kakor vsako leto tudi letos priredila Zveza gospodinj (sekcija Splošnega ženskega društva) izzvenena v devizi: »Red in snaga k zdravju pomagaj«. Poleg številnih praktičnih potrebščin in domiselnih patentov, ki v najboljšem pomenu besede revolucijonirajo delo gospodinj in njene pomočnice v hiši in s katerimi stopa v opredelje zlasti naša podjetna mestna planarna, so prireditelje razstavile tudi celo vrsto vzornih in nazornih primerov; kako naj se ravna domača hiša in delo v njej. Poseben oddelek prikazuje, kako se na najbolj higienski način zrači stanovanje. Pranje ta najvažnejši posel gospodinj, je na razstavi prikazano kar v treh metodah: pranje z elektriko, s plinom in z roko. Pod

alternativo: čisto — ne čisto stanovanje so zbrana tu vsa domača čistila sredstva. Odlične tvrdke pohištvene industrije prikazujejo, kako se naj uredi pohištvo v modernem urejenem domu. Splošno žensko društvo — matično društvo iniciativne prireditelje razstave — je v svojem oddeku zbralo najlepše in najdragocenejše, kar premorejo naše žene po svojih domovih: svoja ročna dela. Bogata zbirka preprog natkanih v Ljubljani, je našim ženam v ponos. Pod devizo naša mila in pralni praški pa so gospodinj zbrale prav vsa mila in pralne pripomočke, kar se jih proizvaža pri nas. Na tem področju naše domače industrije, ki v največji meri vzbuja pozornost gospodinj, pa tudi ne manjka zanimivih novosti.

Na razstavi je ves dan živahno zlasti zavoljo tega, ker razne tvrdke svoje predmete obiskovalcem prav pridno in nazorno demonstrirajo. Prireditelje same, naše gospodinj, pa za trgovci prav nič ne zadržujejo. Da se v obiskovalkah vzbudi misel za to, kaj je bil dom naši ženi nekoč in kako naj bi bil dom tudi danes torišče dela in ljubezni, so si prireditelje izmislile polno nazornih prikazov. Z vsa vrnemo pa naše gospodinj pridobivajo obiskovalke za svojo »Zvezo« in za svoj glasnik »Gospodinja«, ki sta v kratkem času svojega obstoja postala žarišče najresnejših in najstvarnejših stremiljenj našega ženstva.

Obisk v skavtskem taborišču

Ljubljana, 6. septembra

Na velesejmu se prav vsi radi ustavljamo v mikavnem taborišču skavtov. Čudovito preprosti in vendar vabljivi so ti šotori, kuhinja, shramba za orodje, krona pa je posrečena skavtska razstava. Svojevrsno je apostolstvo, ki ga širi ta mladinski pokret. Brez pomisleka lahko zaupaš svojega otroka mladim gentlemanom, ki ga vzgoje prav gotovo v praktičnega, discipliniranega človeka, ki ima smisel za skupnost, medsebojno pomoč, samozavest, v moža, ki si zna iz lastne volje in moči pomagati iz najhujših neprijetnosti, s katerimi naše življenje itak ne skopari. Skavt je vzgojen v dobrega, značajnega državljanca.

Skavtski general Baden Powel je organiziral mlade ljudi v pomoč pri obnovi burških pokrajin po nesrečno zaključeni burški vojni, njegova organizacija se je nato v letu 1907. začela širiti iz Anglije po svetu. Danes je to največja svetovna mladinska organizacija, ki šteje že skoro 4 milijone mladih junakov. V njej so razen Italije, Nemčije in Rusije včlanjene vse države sveta, seveda pa sta najbolj zastopani Anglija in Amerika, ki se ponasata tudi z najobsejnejšo strokovno literaturo. Prvi začetki skavtstva v naši državi segajo v srbsko četništvo. 1922 se je ustanovila v naših krajih dravska župa, ki šteje danes že 800 navdušenih članov in uživa v centrali v Beogradu kot zgledna župa primeren sloves. Deset tisoč skavtov šteje danes naša država, pokrovitelj je Nj. Vel. kralj Aleksander I. Smisel za svetovno skupnost ustvarjajo skavtski kongresi »jamboree-ic, ki se vršijo kakor olimpijade vsaka štiri leta v drugi državi. Na letošnjem jamboreju v Gödöllöju pri Budimpešti je bilo 53 Jugoslovenov, med njimi 11 naših fantov. Mnogo so videli, mnogo znanja sklenili, marsikaj bodo skušali prenesti na domača tla. Saj jih je veselje poslušati, kako toplo pripovedujejo o vseh podrobnostih prijetnega pa tudi trdega in močnega taboriščnega življenja in so polni spominov na bohinske taborne večere, na Savinjsko dolino, na morje... Zastavice, ki ti na našem zemljevidu prikazujejo okraje, kjer so naši skavti letos taborili, so precej gošče. Ob njihovem pripovedovanju so še posebno vabljivi njihovi totemi, skavtske zastave, preproste, a vendar dovolj udobne postelje v najrazličnejših šotorih. Ogled skavtske razstave drami vsakogar, da se približa naravi, iz katere si izšel in ki si se ji morda le preveč otužil.

Mornarsko šolo dobimo

Beograd, 6. septembra

V kratkem bo pri nas odprta prva mornarska šola. To bo strokovna šola za kva, licirana moštva naše trgovinske mornarice, za mornarje, krmarje, kurjače, radio-tegrafiste, signaliste in slično. Podobne šole obstajajo v vseh pomorskih državah, zlasti v Angliji, Italiji in Španiji. Tam so ti zavodi v zasebnih rokah zaradi socialnejšega naziranja. Pri nas bo ta šola v državi upravi.

Šola bo imela dvojno nalogo: zbiranje in reševanje zapuščene in neprebrljene dece in sirot naših mornarjev, nato pa pripravljane pomladka za vse poklice v naši trgovinski mornarici. Da pridobi sredstva za vzdrževanje šole in njenih gojencev, je prometni minister predpisal naredbo na podlagi pooblastila § 48. finančnega zakona za 1933-34. Po tej naredbi bodo pobirali posebne letne pristojbine od vseh brodov in ladij, ki ne plačajo pristojne pristojbine, predvsem pa od tistih, ki so namenjene zabavi in sportu. Verjetno je, da bo šola še letos odprta in sicer na Korčuli.

Obup družinskega očeta

Zagorje, 6. septembra.

V ponedeljek popoldne si je v Zagorju vzel življenje 41letni rudniški ključavničar Franc Koritnik. V zadnjem času je znanec tožil, da ni vredno živeti, ker ima skromni zaslužek največ po trikrat na teden. Takemu govorjenju pa ni nihče posvetil pozornosti, ker tožijo ravno tako tudi drugi rudarji. V ponedeljek popoldne je šel od doma in stopil v neko gostilno, kjer je dejal, da bo živel samo še nekaj ur. Iz gostilne je šel v konzum, kjer je kupil četrta litra octove kisline. Steklenico je pozneje še kazal v gostilni ter dejal, da je to njegova smrt.

Ko je odhajal, so gostje opazili, da je pred gostilno kisline na dušek izpil ter vrzel steklenico proč. Sam je se krenil proti domu, na poti pa se je zgrudil. Pozvani zdravnik mu ni mogel več pomagati in je nesrečnej v dveh urah po hudih bolečinah izdihnil. Zapustil je ženo in tri otroke, od katerih je najmlajši star šele 3 mesece.

Jan Kiepara zmaguje

V Elitnem kinu Matici teče film, kakršnega še nismo in ga najbrž dolgo zopet ne bomo videli. Sloviti Poljak Jan Kiepara, pevec svetovnega slovesa, tenorist, čigar glas so mogli doslej poslušati le izbranci, gostje velemestnih teatrov in koncertov, tega mladega umetnika poslušaj zdej Ljubljana in uživa ob njegovem krasnem petju. Nič se ne čudimo, da so ljudje drugod drveli po 5 in 6krat v kino, ko so predvajali film »Pesem zate«. Tudi v Ljubljani bo našel film ljudi, ki bodo večkrat stopili v kino. Kiepara je pevec, obdarovan s frapantno lepim, svežim, bleščečim in zmagujočim tenorjem. S kako lahko premaga vsako višino, kako za blesti njegova višina v vsem žaru neprislilene, sveže moči.

Šišali smo Radamesovo arijo iz »Aidee«, čuli smo »Trubadurja«, Gounodovo »Ave Marija«, krasne pesmi »Ninone« itd. Pa ne samo pevsko, tudi vsebinsko je film sijajen, saj imamo v njem kar celo vrsto najizbranejših umetnikov. V glavnih vlogah nastopajo namreč Jenny Jugo, Paul Hörbiger, Paul Kemp, Ida Wüst, Ralph Artur Roberts in drugi. Komike in dvotipov je toliko, da je tudi za razvedrilo in zabavo v polni meri preskrbljeno. Skratka »Pesem zate« je film, ki mora priveriti v kino tudi takega človeka, ki za film ni preveč navdušen. Kiepara je zmagal tudi pri nas in veseli nas, da nam je vodstvo kina Maticice že ob začetku nove sezone stavilo na spono tako ogromen in lep film.

Kakor čujemo, je predvajanje tega izrednega vefilma omejeno v Ljubljani le na 5 dni, ker se zanj že trgajo drugi kinematografi po državi. To je seveda popolnoma razumljivo, zato pa je priporočati vsem prijateljem filma, da si čimprej ogledajo ta film in si zaradi navala pred blagajno vstopnice omislijo že prej.

Zopet požar na Bledu

Bled, 6. septembra

Blejska kronika beleži v zadnjih treh letih okrog 30 požarov. Vsi požari so izbruhnili vedno v noči na nedeljo ali na ponedeljek. Ker se še v nobenem primeru ni mogel dognati vzrok požara, je torej jasno, da vrši to zločinsko delo človek, ki najbrže iz nasloda požiga kmečke domove in gospodarska poslopja.

V noči na ponedeljek okrog ene ure je zopet nenadoma zažarelo nebo nad Bledom. Zasilas se je tudi gasilski rod, ki je turobno naznanjal prestrašenim Blejcem, da zopet ogonj vrši neke svoje uničevalno delo. Kmalu se je zaznalo, da gori velika tesarska delavnica ob cesti, ki pelje v Ribno in na Selo. Delavnica je bila last tesarskega mojstra Valentina Kristana s Sela. Zgradil si jo je šele pred nekaj leti. Ker je bila prostorna delavnica popolnoma iz

Iz življenja in sveta

Senzacionalno odkritje britskega poročnika

Anglija se je dogovarjala s sovražno Nemčijo še pred podpisom mirovne pogodbe

Iz Londona poročajo, da je izšla senzacionalna knjiga poročnika britske mornarice in bivšega poslanca angleške delavske stranke Kenworthyja. Pisec trdi, da se je angleška vlada dogovarjala z nemško vlado, naj bi Nemci potopili svoje bojne ladje pri Scapa Flowu.

»Mislim, da ne izdajam nobene tajne,« piše Kenworthy, »če pravim, da so Francozi izrazili željo, naj bi se nemške mornariške enice porabile deloma za ojačenje francoske mornarice, deloma za obrazovanje jedra vojnih mornaric Poljske in Jugoslavije. To seveda ni šlo v račun britski admiraliteti, ki je obvestila po tajni poti nemški generalni štab, da bosta Francija in Italija zahtevali, naj jima izroče nemško vojno mornarico. Pri tem ni britska admiraliteta prav nič skrivala svojega mišljenja, da bi ji bilo mnogo ljubše, če bi Nemci sami potopili svoje vojne ladje pri Scapa Flowu, kakor če bi jih morali izročiti admiralitetam dveh latinskih držav, katerih

mornarice se sploh niso bojevale z nemškimi vojnimi ladjami. Tako so nemški mornarji — zaključuje Kenworthy — potopili svoje ladje pri Scapa Flowu in s tem storili veliko uslugo Veliki Britaniji, britska admiraliteta pa je dobila zmago, ne da bi bila prelila kapljo krvi.«

V Scapa Flowu je za svetovne vojne stacionirala angleška mornarica. Tam je devet dni pred podpisom versailleske mirovne pogodbe nemški admiral Reuter potopil svojo mornarico, ki so jo bili Nemci spravili tja na zahtevo angleške vlade. Mornarica je obstojala iz 5 križark, 10 linijskih ladij, 9 malih križark in 46 torpedovk. Kasneje so Angleži te ladje dvignili iz morja ter prodali njih dele kot staro železo.

Glede na razkritja Kenworthyjevih podatkov je treba pripomniti, da je bil pisec najprej poveljnik ladje »Bullfinch«, nato pa je bil do konca vojne dodeljen angleškemu admiralskemu štabu.

Merjenje svetlobne brzine

Svetlobna brzina je, kakor znano, za vsa fiziko, kakor tudi za relativnostno teorijo, osnovna, nespremenljiva vrednost.

Tem večjo senzacijo vzbuja najnovejša vest iz Amerike, po kateri je prof. Michelson z opazovalnice na Mountu Wilsonu ugotovil neko izrazito periodično nihanje te brzine.

Michelson je začel svoje poskuse v zračnem prostoru, a ker so ga atmosferske prilike stalno motile, si je izmislil brezračno, 1 miljo dolg in 90 cm širok tunel, v katerem so potekali poskusi vse bolj redno in so končno dali omenjeni rezultat.

Herriot v Moskvi

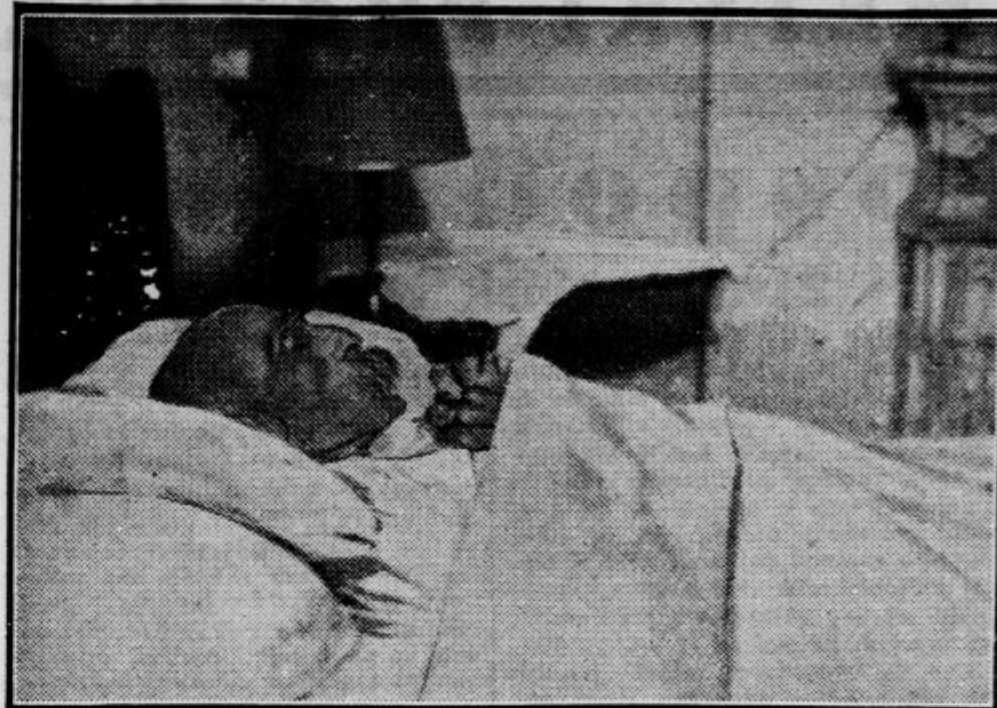
Prva slika z obiska bivšega francoskega ministrskega predsednika Herriota v sedanjih ruskih prestolnici; Herriot (v sredi), francoski poslanik v Moskvi Alpha (na levi) in vodja zapadnega oddelka v ruskem vnanjem ministrstvu Gelfand (na desni) pred Kremlijem

NEKAJ ZA VSE

Aristotel je imenoval srce »domači altar«, na katerem gori kakor v trdnem gradu ogenj življenja.

Stari Rimljani so pretakali vino preko vijolic in vrtnic, kakor ga pretakamo mi preko dišeče perle, da bi ujeli vonj cvetlic v pijačo.

Smrt ministra francoske mornarice

Georges Leygues na smrtni postelji

Stratosferni vzlet v višino 30.000 metrov

Ruski znanstveniki hočejo prekositi vse dosedanje rekorde

Po večmesečnih pripravah in poskusih so dovršili prvi ruski stratosferni balon, ki ga bodo v kratkem prenesli v Moskvo. Tam se hočejo ruski učenjaki dvigniti v stratosfero in konstruktorji balona se nadejajo, da se bodo Rusi dvignili najmanj do višine 30.000 m.

Listi pišejo, da je balon že pri prvem vzletu prekosil dosedanje polete v stratosfero, ne da bi zasledoval kakšne rekorderške svrhe. Premier balona znaša 35 m, prostornina pa ima za 30.000 kubičnih metrov plina. Gondola balona se da zrakotesno zapreti, ima 2 in pol m v premeru ter 7 ku-

bličnih metrov prostora. Šest velikih oken omogoča razgled. V gondoli je 25 znanstvenih aparatov, med drugimi Wilsonova kamera za fotografsko merjenje kozmičnega žarkovja.

Splošno pa je presenetljiva vest, da ima Rusija poleg balona za vzlet v stratosfero še drugi balon, ki bo že v kratkem startal. Dimenzije so iste kakor pri prvem balonu, razlika pri gondoli je samo ta, da ima devet namestu šest oken. Poleta v stratosfero se bosta udeležila znana profesorja Prokofjev in Barenbaum, spremljali pa ju bodo vojaški piloti.

Živali — hitrejšje od letalcev

Ako se človeku posreči, da bo lahko izločil zemeljsko privlačnost in vztrajnost gmote iz svojih računov, potem bo morda kdaj dosegel največjo brzino. Dokler pa tega ni, ostane hitrostni rekord pridržan obadom in morda še nekaterim drugim žuželkam, katere so te žuželke in kako letajo, pripoveduje članek »Živalski poleti preko oceana« v pravkar izšli številki ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«.

Razkosano truplo

Kljub mrzličnemu poizvedovanju policijskega aparata v Pragi, Košicah, Bratislavi in Brnu se doslej ni posrečilo dognati zločinca, ki je umoril žensko, katere truplo so našli minul teden v dveh kovčgih na bratislavski postaji, odnosno v Košicah. Na kovčgih niso mogli odkriti niti najmanjšega sledu prstnih odtisov. Detektivi so doslej dognali samo to, da sta bila oba kovčega prinesena v vlake na praškem kolodvoru.

Po dramatični konfrontaciji

Obup zločinkine matere — Mlada zastrupljevalka pod vtisom zasliševanja

Pariz, 4. septembra. Po dramatični konfrontaciji med mladotletno očetomorko Violetto Nozières in njeno materjo je prišla preiskovalna oblast do prepričanja, da odločilnih stvari v tem trenutku ne bo mogla zvedeti in je zato glavno zasliševanje preložila za nekaj dni. Med tem si je

nesrečna mati,

ga. Nozières toliko opomogla, da je hotela na vsak način iz bolnišnice, kjer so jo obdajali z vso skrbjo. Menda je tudi ni strpelo več v kraju, kjer je bila tako oddaljena od groba svojega moža. Izrazila je željo, da bi se odpeljala k svojim staršem v Neuilly sur Loire, kjer so pokopali tudi žrtev pokvarjene hčere. Ker se ni več bati za njeno zdravje, so tej želji ugodili in tako se je na tistem, samo v spremstvu najožjih sorodnikov, že odpeljala.

Pretrpetljiv je bil prizor, ko je na pokopališču stopila h grobu svojega moža, a besede, ki jih je izrekla v svoji popolni skrušenosti pozneje, besede, da ne bo hotela več živeti, čim bo hčer zadela kazen za veliki greh, kažejo, da bo treba še nadalje paziti nanjo.

Med tem se je zgodila v hčeri, v mladi zločinki, velika sprememba. Neprestano joče in ošabnost, s katero je spočetka občevala s svojimi zasliševalci, jo je popolnoma minula.

Materino prekletstvo

Je izvršilo v njej to spremembo. Preiskovalni sodnik je za sedaj noče ponovno zaslišati, pač pa je stopil k njej nje zagovornik, g. Henri Geraud, da bi pod vplivom spremembe, ki jo je povzročila konfrontacija z materjo, dosegel kakšno priznanja, ki bi razčistila stvar in ji morda kakorkoli olajšala položaj. Govorili pa z njo ni mogel dosti, ker plane dekle vsak trenutek, ob vsaki omembi vsega, kar se je zgodilo, v jok. Zvedel pa je s previdnim izpraševanjem, da je bila v zadnjih letih trikrat težko bolna in so jo morali operirati. Med drugim je obolela tudi za legarjem. Zdi se poleg tega, da je hudo obremenjena z dedno boleznijo,

o čemer bodo spregovorili zdravniki, ki bodo preiskali tudi njeno duševno stanje. Na neko zagovornikovo vprašanje je ugovarjala z vso vehemenco proti obtožbi, da je hotela zastrupiti še mater. »To ni res, prišegam, da ni res,« je vzklila in v njenem glasu je zvenelo nekaj

kakor lakrenost.

V dokaz, da je hotela mater samo uspavati, je navedla, da ji je dala samo šest tablet nekega uspavila, ki ga prodajajo po vseh lekarnah, dočim jih je očetu podtaknila 24, kar je več nego zadostovalo za smrt.

Preiskovalni sodnik je tega dne zaslišal razne priče, med njimi tri mlade moške, za katere je bil zvedel, da je imela Violetta z njimi

ljubavna razmerja.

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da so ameriške banke odklonile prošnjo newyorške mestne občine za posojilo v znesku 72 milijonov dolarjev. Odbile so jo z motivacijo, da nima v mesto New York nihče zaupanja;

da je turška vlada na lastne stroške popravila spomenik na mestu, kjer je l. 1683. stal šotor Kare Mustafe pred Dunajem, kar je redek primer, da restavrira inozemska oblast v neki tuji državi spomenik lastne zgodovine;

da je v bližini mesteca Vercellija v Italiji padel na zemljo meteor, težak kakšnih 50 kg. Meteor je izkopal lijak, globok 5 m s premerom 2 in pol m;

da sta tridentski alpinist Graffer in njegova sestra preplezala vzhodni rob Campanile Basso v Brenti;

da so našli na Madžarskem pol milijona brezposelnih;

da so v Sverdlovsku našli dnevnik umorjenega ruskega carja Nikolaja z beležkami, ki jih je vanj vpisal ruski monarh nekaj ur pred usmrtnitvijo,

Sir Edvard Grey umira

Po zadnjih vesteh je zdravstveno stanje sira Edvarda Greya tako brezupno, da vsak čas lahko nastopi smrt.

Angleški državnik sir Edvard Grey se je narodil 25. aprila 1862 v Oxfordu, kjer

Sir Edvard Grey

se je tudi izločil. V mladih letih je bil, kakor vsi oxfordski dijaki, odličen sportnik, slovel pa je tudi kot ribič. V tej stroki se je tudi literarno udejstvoval.

L. 1885 je prišel kot poslanec liberalne stranke v parlament, kjer je kazal v poli-

tiki zmerne nazore. Potem ko je bil v letih 1892/95 državni podtajnik, je bil imenovan l. 1905 za vnanjega ministra ter je ostal do l. 1916. Delal je na poglobitvi angleško-francoskega prijateljstva in sklenil pogodbo z Rusijo (1907).

V začetku svetovne vojne je smatral zlom antante za hujsko stvar nego vojno, zato je priporočal vstop Anglije v vojno. Toda l. 1916. je moral zaradi očesne bolezni opustiti politično udejstvovanje. Angleški kralj ga je za zasluge, ki si jih je bil stekel kot minister, povzdignil v vojvodski stan.

L. 1919 je šel — potem ko se je njegova očesna bolezen izboljšala — za nekaj časa za poslanika v Washington, leto pozneje pa se je že vrnil in je doma sprejel vodstvo liberalne stranke. L. 1924 se je popolnoma odtegnil politiki ter se umaknil na svoja posestva v Northumberlandu. Tam je začel pisati svoje spomine in je obrazložil nazore, ki so po njegovi sodbi sprožili svetovno vojno.

Grey se je kot vdovec l. 1922 drugič oženil z lady Pamela Glenconner, znano pisateljico. Njeno tovarištvo pa mu je bilo kmalu iztrgano; umrla mu je 19. novembra 1928.

Smrt letalke

Znana letalka Eleonora Klingersmith se je pri velikem letalskem mitingu v Chicagu smrtno ponesrečila. Njeno letalo je tresčilo z višine 300 m na zemljo, kjer je letalka obležala mrtva.

Klingersmith si je pred dvema letoma priborila svetovno prvenstvo v loopingih, katerih je napravila v štiri in pol urah 1078. Smrt mlade letalke, ki ji je bilo komaj 36 let, je že druga žrtev letalskih produkcij v okviru čičaške svetovne razstave.

Mobilizacija nemškega fanatizma

Pariški epilog k norimberskemu »kongresu« narodnih socialistov so zelo vznemirljivi. Vsi komentari izražajo prepričanje, da napreduje militarizacija nemške mladine zelo hitro in ofenzivno. Listi zahtevajo, da mora francoska vlada pred začetkom razorožitvenih razgovorov v Ženevi brezpogojno zahtevati organizacijo mednarodne kontrole nad nemškimi prikritim oboroževanjem

Gospodom za jesen

nudi izvrstna oblačila, zlasti površnike, trenchcoate, raglane ter veliko izbero blaga za obleke, kakor tudi že izgotovljene obleke in po meri najceneje

DRAGO SCHWAB

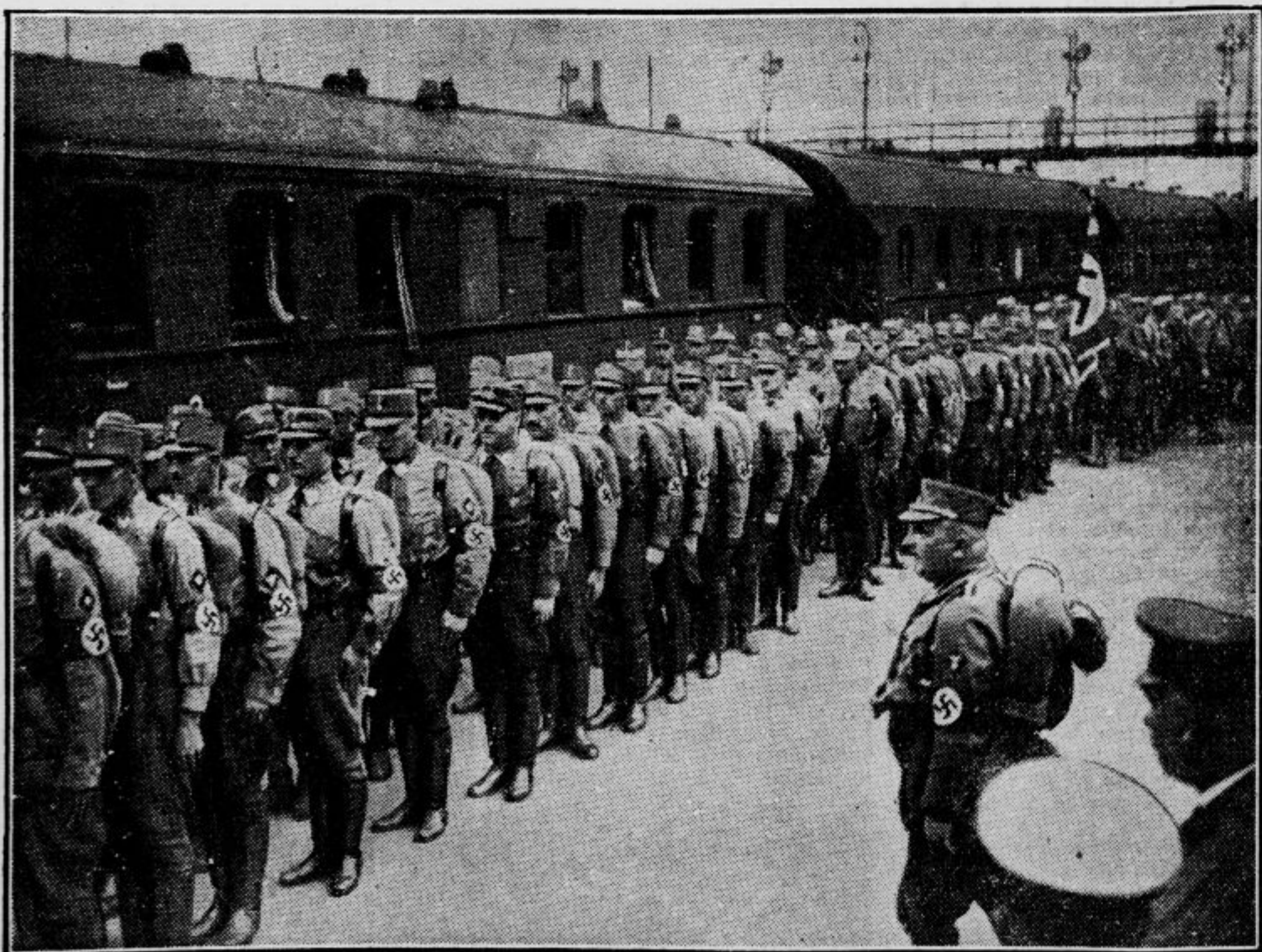
Aleksandrova cesta

Postani in ostani

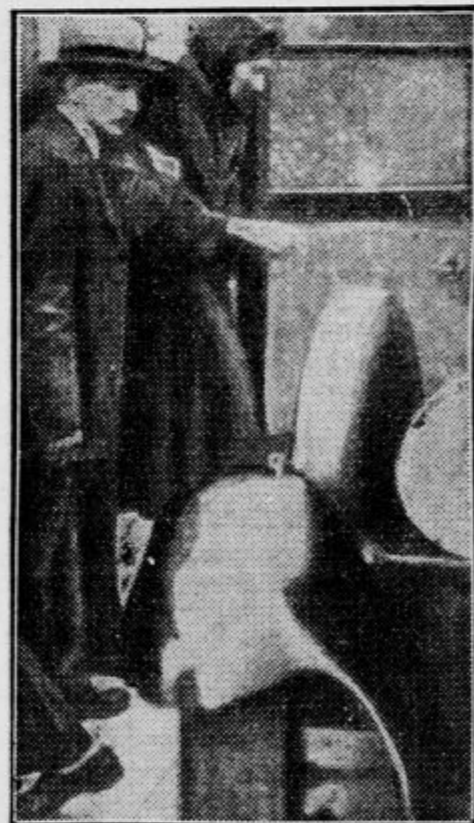
član Vodnikove družbe!

Hitlerjevi napadalni oddelki so taborili v duhu pruskega militarizma

Hitlerjevske čete, vojaško organizirane, zapuščajo kolodvor

Stara gospa Nozières zapušča bolnico

med njimi celo nekega zamorskega godbenika. A dočim je Dabina sama zalagala s denarjem in mu je lagala, da ima veliko dohodke, izhaja iz izpovedi teh prič, da si je pri njih izposajala manjše in večje vso te in tožila, da se potaplja v dolgovi.

VSAK DAN ENA

Magnetopat.

»In zdaj boste videli, kako si dobavljam denar s hipnotizmom... Privoščil si bom svojega medija...«

SPORT

Atletsko prvenstvo LHP

Jutri popoldne bo startalo na telovadnici Sokola v Tivoliju nad 50 deklet.

V Ljubljani in Mariboru bo jutri popoldne veliko lahkootletsko tekmovanje za naslov najboljšega kluba na teritoriji LHP. Za to tekmovanje sta prijavila ljubljanska klub Lirija in Atena rekordno število atletin, med njimi naše stare znanke — rekorderke. Tratinikovo, Omanovo, Bernikovo, Santlovo, poleg teh pa lepo gardo novink, ki bodo sigurno že na tem mitingu znatno prekosile marsikatero starejšo zvezdo. Med mlajšimi naj omenimo zlasti Kavčičevo Božo in Pustiško Marto, dva lahkootletstva talenta, od katerih si slovenska ženska lahka atletika obeta še jako mnogo.

Da bo to tekmovanje v resnici eno največjih, kar jih je bilo doslej v Ljubljani, nam pričajo rekordne prijave. Ljubljanska klub sta prijavila na posamezne discipline naslednje: Tek 60 m II. 9. At. 13. tek 100 metrov II. 9. At. 21. tek 200 m II. 4. At. 12. tek 800 m II. 3. At. 2. krogla 4 kg II. 10. At. 13. disk II. 9. At. 19. kopje II. 3. At. 2. skok v viš. II. 14. At. 15. skok v dalj. I. 10. At. 10. 4 krat 100 m II. 2. stafeti, At. 5. stafet.

Doseženi rezultati se ocenjujejo po tabeli za višebor. Za vsako disciplino je predpisan minimum katerega tekmovalec mora doseči, ako hoče priboriti svojemu klubu gotovo število točk. Klub, ki doseže največ točk, bo proglašen za najboljši lahkootletski klub Slovenije.

Kakšne izgleda imata ljubljanska kluba za ta naslov, bomo izdali jutri. Za danes povemo samo toliko, da se v obeh taborih pripravljajo z vso paro na jutrišnji dan.

Tekmovanje se prične točno ob 15. Vhod za gledalce je z dvoreda poleg nekdanjega kina »Tivoli«.

SK Železničar iz Zagreba v Ljubljani

V nedeljo 10. t. m. Ljubljana ne bo ostala brez nogometne prireditve. Za to je preskrbel Hermes, ki je v to svrhu povabil zagrebškega kolego SK Železničarja.

SK Železničar je stalni debutant v I. zagrebškem razredu ter uživa tudi izven Zagreba dober glas. V letošnjem prvenstvu je izpadel iz tekmovanja za vstop v nac. ligo, ker ga je zagrebška Viktorija prekosila samo za gol razlike.

Da je moštvo Železničarja v dobri formi in kondiciji, dokazuje uspeh, ki ga je dosegel pred dvema tednoma v Splitu proti Hajduku 2 : 2. Vsekakor izborni rezultat na splitskih tleh za izvensplitski klub.

Na to tekmo se bomo še povrnili.

Sportni dan v Krškem

V petek na praznik 8. t. m. priredi krški športni klub sportni dan. Popoldne ob 9. uri lahkootletski miting, teki, skoki in meti, ob 11.30 švedska stafeta na progi Zaton — pošta Krško (400 × 300 × 200 × 100). — Popoldne ob 14.30 bo kot predigra tekma polna atrakcij med debelimi in suhimi. »Debeli« kot moštvo bodo nastopili s samimi kanoni, ki tehtajo nič manj kot 1170 kg. a hitri in spretni »suhi« bodo zabijali gole z vrazjim tempom. Razen tega bo prijateljska tekma med Zagrebom in Krškom. Po tekmah bo prosta zabava, pri kateri igra gasilska godba. Pridite in podprite mlado športno društvo.

Da ne zaostaja Krško za drugimi športi je priredil dne 27. avgusta t. l. kolesarsko dirko na igrišču pri »Skalni kleti« v Celju prijateljska nogometna tekma med ISSK Mariborom in SK Jugoslavijo iz Celja, v nedeljo 10. t. m. ob 16. pa bo istotam prijateljska nogometna tekma med SK Lirijo iz Ljubljane in Atletiki iz Celja. Lirija, ki bo nastopila s svojim prvim moštvom, bo za Celje gotovo privlačna sila. Atletiki, ki bodo nastopili v izpremenjeni postavi, bodo morali pokazati vse svoje znanje, če bodo hoteli v nedeljo doseči časten rezultat. Pa tudi tekma na praznik med ISSK Mariborom in SK Jugoslavijo bo gotovo zanimiva.

Službeno iz pododborna kot. saveza Ljubljana. Odobrava se po tč. 104 pravilnika rekordnih poizkusov rekordni poizkus na 200 in na 500 metrov članu SK Primorja Grabcu Ivanu, ki se ima izvršiti dne 8. septembra 1933 med pol 15. in 18. uro na dirkališču ZSK Hermesa v Ljubljani. — Savezno kontrolno komisijo sestavljajo: časomerilca gg. ravn. Šetina in Savo Sanci. Starterja gg.: Brumatti in Smrekar. Zapisnikar Mlakar Anton. Overovatelj izvršene vožnje in rezultatov gg.: podpolkovnik Jaklič in Saunig Franc. — Delegat podsaveza za dirko SK Primorja dne 9. septembra 1933 je g. podpolkovnik Jaklič. — Naprosamo vse navedene gospode, da blagovolijo prevzeti funkcije v petek, 8. t. m. točno ob 14. do 15. na igrišču ZSK Hermesa. — Koturaški savez — pododbor Ljubljana.

Službeno iz LNP. Drevi ob 19.30 seja k. o. v prostorih LNP. Na sejo se poziva igralce Jež Franc (SK Reka) in v svrhu zasljanja. Tajnik III.

Zbor lahkootletskih sodnikov, Ljubljana. (Službeno) Zaradi prvenstva klubov LHP dne 8. t. m. naj pridejo na telovadišče ljubljanskega Sokola v Tivoliju ob pol 15. sledeči gg.: dr. Kuhelj, Kos, Gnidovec, Luin, Vidic, Windisch, Karba, Bradač, Mešnar, Cimprman, Pevalke, Keber, Stepišnik. Kot zapisnikarja naj se javita sodniškemu zboru gg. Mahkovec in Doberlet. — Podpredsednik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). — Danes ob 20. seja direktorja v restavraciji Slamič. Točno ob 21. istotam strogo obvezen sestanek za igralce: Starec, Logar, Hasl, Bertonec I. in II., Pišek I. in II., Zemljak, Slamič, Boncelj, Slamberger, Erman, Svetic Vili, Makovec, Jež, Zemljak. Trenenje juniorjev in rezerve bo v petek popoldne ob 9. dalje.

ASK Primorje (kolesarska sekcija). Vsi dirkači, ki bodo nastopili pri dirkah dne 8. t. m. na dirkališču Hermesa, se morajo javiti ta dan točno ob 14. na igrišču pri g. Stanku. Jury sestavljajo: vrhovni sodnik g. podpolkovnik Jaklič, njegov namestnik g. Savo Sanci, ki je istočasno sodnik na cilju. — Sodniki na cilju: Batelj, Vospernik, Maver, Stanko, Pelc. — Starterja: Brumatti in Smrekar. — Zapisnikarja: Rakič in Mlakar. — Števec krogov žerjal. — Sodniki na progi: Gregorčič, Boncelj, Kosirnik, Tornič. — Časomerilca: ravn. Šetina in Savo Sanci. — Vse navedene gospode naprosamo, naj pridejo točno ob 14.15 na igrišče ZSK Hermesa. — ASK Primorje.

ASK Primorje (lahkootletska sekcija). Včeraj je bilo pomotoma javljeno, da bo odhod v Celovec v soboto, 9. t. m. ob 17. pred Figovcem, atleta Cerar in žgur naj počakata v Kranju ob 17.30. Opozorjamo vse določene atlete, da je odhod v Celovec v soboto, 9. t. m. ob 5. zjutraj izpred Figovca, Cerar in žgur na počakata v Kranju ob 5.30. zjutraj. Ker je avtovos odprt, se opozorjajo vsi atleti, naj vzamejo s seboj površnik in pokrivalo.

SK Lirija (hazenska in lahkootletska sekcija). Danes ob 18. bo v klubski sobi kavarne Evrope važen sestanek za vse članice zaradi jutrišnjega mitinga. Vse sigurno in točno!

ZSK Hermesa (nogometna sekcija). Drevi ob 20. pri Belču strogo obvezen sestanek za naslednje igralce: Škrajnar, Glavič, Kos, Kariz, Barducky, Krečič, Simčič, Fluhar, Kerpan, Košenina, Mokorel, Prešern, Serne, Ferjan, Primar I, Oblak, Mikluš, Ponež, Erlih, Burja, Močnik, Katič, Brodnik, Zore, Bal, Škrjanc, Martinšek, Založar, Ninkovič, Ozebek, Cebohin. Jutri popoldne ob 9.30 za vse trening. V nedeljo bo tekma z Železničarjem iz Zagreba. — Uprava igrišča. Seja odbora uprave igrišča ob 21. istotam. Na sejo se vabi gospod Kopač.

Sokolstvo

Polletna bilanca mirenkega sokolskega okrožja

Naše okrožje je tudi letos v lepem razmahu in je pokazalo že lepe rezultate na tehničnem in prosvetnem polju. Skupaj je v okrožju vpisanih 732 pripadnikov Sokolstva, od katerih je 183 prednjakov, 7 prednjač, 111 telovadcev, 47 telovadk, 43 moškega in 19 ženskega naraščaja, 93 moške in 105 ženske dece. Vsi zgornji oddelki so telovadili v 1151 večerih in je bilo navzočih skupno 11.608 telovadskih vseh oddelkov.

Prav lepa je bila tudi udeležba iz okrožja na letošnjih zletih. Tako se je I. okrožnega zleta na Rakovniku udeležilo 325 Sokolstva, od tega 184 telovadskih. V Trebnjem je bilo okrog 500 telovadskih, skupaj 736, od teh 347 iz okrožja. V Novem mestu je bilo od nas 88 udeležencev, od teh telovadskih 57. Naraščajskega dne v Ljubljani se je udeležilo iz MSO 195 naraščaja in dece, v glavnih zletih dneb pa 405, od teh 100 telovadskih. Na III. okrožnem zletu na Mirni pa je nastopilo 223 telovadskih z vsemi oddelki. Udeležili so se še izletov na Sušaku (30) in v Skocijanu (47). Iz zgornjih števil je razvidna aktivna tehnična bilanca našega okrožja, ki se bo do konca leta gotovo še dvignila.

Vzoredno s tehnično pa moramo merjati tudi prosvetno delo, ki kaže prav razveseljivo sliko našega težkega prosvetnega podeželskega dela. Iz nje posnemamo, da je bilo pred vrsto govorjenih 91 nagovorov, 12 predavanj, ki jih je poslušalo 2183 članstva, naraščaja in dece. Prav lepo je bilo število iger, saj zaznamuje statistika 14 komadov, med katerimi so zlasti mnogo igal družbi St. Janž in Mokronog. V poročilu so še 3 akademije, 8 svečanih psov, v 53 izletov v naravo. V našem tisku je izšlo iz okrožja 37 sokolskih vestí in člankov, pa tudi sokolski tisk se je znatno dvignil. Naše knjižnice beležijo številni porast knjig in štejejo 153 izvodov strokovne vsebine in 1786 izvodov zabavne vsebine, skupaj 2031 izvodov. Čitateljev je bilo 288, ki so prečitali 463 knjig.

Iz vseh teh števil izzveni jasna misel, da se prosveta širi polagoma, korakoma in da s tehnično vzgojo vrši skupno sokolsko vzgojo članstva in vsega naroda.

Okrožje je imelo v tem polletju 3 zbore načelnikov in načelnice ter 2 zbora prosvetarjev. Na njih se je določal program nadaljnjega dela.

V marcu in maju sta obiskala vsa društva okrožja okr. načelnica in okr. načelnici in istočasno izvršila tudi vse predlag. prosvet. in administrativnih uprav dela društev, ki sta ga našla povsod v najlepšem redu — ar.

Sokol Moste priredi na praznik 8. odn. nosno v primeru slabega vremena v nedeljo 10. t. m. ob 16. svoj redni letni javni nastop, združen z veliko narodno veselico na prostoru poleg narodne šole v Mostah. Toplo vabi društvo vse prijatelje Sokolstva, da ga obiščejo in podprejo pri prizadevanju za doseg vzvišenih sokolskih ciljev.

Sokolska četa v St. Petru pri Novem mestu je priredila preteklo nedejo svoj prvi javni nastop, na katerega je prihitelo klub dopoldanskemu deževju veliko število prijateljev Sokolstva. Telovadba, pri kateri so nastopili vsi oddelki, se je vršila na vrtu župana br. Ivana Segule. Vzburila je med gledalci veliko zanimanje in navdušenje ter je bila velikega odobravanja deležna zlasti močna četa starejših članov iz Novega mesta, ki so pod vodstvom starega sokolskega borca br. Viktorja Kozine izvajali v vzornem redu proste vaje. Enako je ugajal tudi nastop mlajših oddelkov pod vodstvom župnega načelnika br. Papeža. Telovadni nastop je bil zaključen z lepim domoljubnim nagovorom starostre novomeške sokolskega društva br. Matije Marinkič, kateremu se je za vzpodbudne besede pristrčno zahvalil domačin br. Ivan Segula.

Sokolska vzgoja po šolah v Subotici je lahko za vzor vsem ostalim našim mestom. Tamkajšnjemu društvu se je posrečilo, da je v 10 letih zasedlo vsa ljudskošolska učiteljska mesta za telovadbo s svojimi vaditelji. Na realni gimnaziji pa poučuje isti predmet br. Dragutin Jeger, ki je duša vsej tej organizaciji. Prav tako vežbajo mladino po sokolskem sestavu in v sokolskem duhu telovadni učitelji na vseh sred-

SK Jadran: Drevi ob 20. strogo obvezen članski sestanek za I. in II. moštvo pri Sokliču. Kdor se ni poravnal članarine za avgust, naj to uredi do sestanka ali pa na sestanku. Zaradi pregleda naj prinese vsak nog. čevlje s seboj, da ne bo pozneje izgovorov. Tisti pa, ki imajo prinesiti slike za legitimacije, naj nadoknadijo, ker bodo sicer črtani iz LNP.

SK Reka: Jutri naj bodo ob 14. na igrišču Panonije naslednji: Torkar, Petrovič, Čičha, Kokalj, Čuč, Remškar, Rožmanec, Škočir, Laznik, Cankar, Erjavc. Ob 15.30 pa naj se javijo g. Drašlerju sledeči: Pikič, Dane, Bojan, Korle, Drago, Korle, Mile, Nande, Ane, Broni, Zinke, Rado; igra se prav tako na Panoniji. Opremo preskrbi gospodar.

SK Svoboda (Vič). Danes ob 17. dalje trening na igrišču Primorja. Ob 20.30 seja u. odbora, na katero se pozivajo igralci Košmrl Josip, Janežič Anton in Habicht Nace. Sigurno!

TKD Atena. Za jutrišnje lahkootletsko damsko prvenstvo morajo priti ob 14. na sokolsko letno telovadišče v Tivoliju naslednje članice: Bernik, Sirkth, Petrič, Ica, Neta, Pina, Nana, Simončič J., Simončič F., Jurkovič, Žagar, Vida, Kalser, Brodar, Darinka, Boga, Alnica, Černe, Šantel, Kostanjevec, Vrežec, Vidmar, Jerina. Sportne čevlje in hlačke je prinesiti s seboj. Podrobne informacije se dobe na Ateni danes ob 19. uri.

SK Sloga. V petek dne 8. t. m. naj bodo ob 9. na igrišču SK Lirije zaradi popoldanske tekme v Domžalah igralci: Premrl, Draksler, Trobec, Starman III., Zupančič, Sotovski, Senčar II., Starman II., Praunseis, Mrkvička, Starman I., Lejka, Osterman.

SK Zalog. V petek bo prijateljska tekma na igrišču Primorja s SK Svobodo Vič. Zato naj se javijo ob 9. na prostoru Primorja Tontek, Adolf, Dolčič, Danilo, Janko, Gvido, Rudi, Eri, Jakec, Milan Sanzi. Rezerve: Završnik II., Likovič, Hus. — Igralci: Boben I., II., Fatur, Butara, Hus, Rudi in Danilo morajo prinesiti tajniku vsak po eno sliko za legitimacijo v svrhu polovične voznine.

njih in meščanskih šolah ter v obrtni šoli. Javni nastopi vseh subotičkih šol so zelo lepi. Vsa mladina subotičkih šol je v vrstah sokolske dece in naraščaja, nad 4000, kar vsa nastopa tudi na letnem javnem nastopu. Vsi telovadni učitelji so istočasno člani društvenega prednjaškega zbora in tvorijo na ta način trajno vez med sokolskim društvom in šol.

Sokolstvo na Slovaškem je nastalo še le po vojni, ker njegovega delovanja prejšnji madžarski režim ni dovolil. Sedaj obstoji tamkaj sedem žup, ki imajo skupno 142 edinic s 36.552 pripadniki, kar je v primeri s prejšnjim mrtvilo v 15 letih svobodnega udejstvovanja prav velik uspeh, posebno če se uvažuje, da se je tudi na Slovaškem pojavilo takoj po ustanovitvi prvih društev vse polno nasprotnikov sokolskega gibanja, da delujejo danes poleg Sokolov tudi še orlovske edince in delavske telovadne enote. Vendar je tudi na Slovaškem Sokolstvo v premoči. Lastni sokolski dom ima že 35 društev, lastno telovadišče pa 51 edinic. 628 vaditeljev in vaditeljic vežba 3947 telovadcev, 2140 telovadk, 2133 naraščajnikov, 1631 naraščaj-

Ne pošiljajte svojega denarja v tujino, temveč obdržite si ga doma in kupite

popolnoma dovršene PIANINE

od Din 11.000.— dalje izključno le pri znani, stari domači tvrdki

R. WARBINEK

tvornici klavirjev v Ljubljani, Gregorčičeva 5.

Prodaja na obroke kakor tudi proti bančnim knjižicam. Dolgoletna garancija. Ogledje si instrumente na »Sejmu paviljon E 2-4.

Kljub temu, da je cena nizka, je kvaliteta prvovrstna. 10052

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik z vedno polnim malim oglašnikom maso kupnočelnih čitateljev.

Dober svet je zlata vreden

zato priporočajte ob vsaki priliki »Jutrove mali oglašnik«.

KARMAH

v Ljubljani Hotel »SLON« soba št. 16a

Na osnovi psiho-grafologije obravnava vsa življenjska vprašanja in odgovarja na korespondenco. 10044

Odslej boste tudi vi ceneje kupovali?

Poslužite se kataloga Kastner & Ohler-ja. Katalog prinaša na 154 straneh originalne slike od več kot tisoč vrst blaga. Tega kataloga se poslužuje cca. 80.000 kupcev. Zadovoljstvo teh krogov smo pridobili s pošteno in korektno postrežbo. Jamčimo za vsako poedno blago. Vrnemo denar, ako blago ne bi ugajalo.

Zatorej:

Ako si želite nabaviti veleestno blago ceneje kot doslej, pišite nam z dopisnico po katalog, ki vam ga pošljemo takoj in brezplačno. 10043

Kastner & Ohler
Zagreb. Ilica 4 Ilica 4

Največja trgovska in odpremna tvrdka v Jugoslaviji.

nic ter 6789 moške in 7965 ženske dece. Najjačja župa ima svoj sedež v Bratislavi, ki ima 9588 pripadnikov.

Konjske dirke na Bledu

Ze od nekadaj je konjereja važna panoga slovenskega kmetijskega gospodarstva in je lepo vzrejen konj vselej v ponos gospodarju, bodisi, da ga ima vpreženega v plug ali brano ali pa v visoko naložen senen voz, bodisi, da se pelje z njim k maši ali na žegnanje, ali vozi z njim pester bališ. Nega in skrb pri vzreji pa odločata posebnost tedaj, kadar postavi kmet doma vzrejenega konja na sejem. Tedaj treba, da konj pri preizkušnjah pokaže, kaj in koliko zmore z močjo ali hitrostjo.

Najvažnejša preizkušnja konj glede hitrosti so dirke. Konj, ki je zmagal pri kakih dirki, pa če tudi le kot tretji ali četrti, ima takoj vse drugačno ceno. To dejstvo so upoštevali že od nekadaj tudi naši kmetiči živinorejci in so vpeljali svoje kmetčke konjske dirke, tako na Krškem polju, pri St. Jerneju in na Murskem polju pri Cenu. Te dirke so postale važno merilo za uspehe v konjereji, pa tudi vzpodbuda konjerejem za čim večjim napredkom. Na Gorenjskem je bila in je še razvita konjereja, predvsem seveda težjih konj (Noričanov), v novejšem času pa so začeli kmetje gojiti tudi več konj lažjih pasem. Kaj čuda, če boče tudi gorenjski kmeti tekmovali v tej panogi in pokazati uspehe svoje rejel.

Poleg kmetčke konjereje se je razvil pri nas lepi v zadnjem času tudi konjski sport. Zanj se goje posebni konji angleške in ameriške pasme. Obema, kmetiči konjereji in konjskemu sportu so namenjene konjske dirke ob priliki kmetijskega praznika na Bledu na Mali Šmaren dne 8. septembra na dirkališču v Zaki. Kmetiči »rejo« bodo pokazali svoje konje toplokrvne pasme pri II. kmetiči dirki z zapravljički na progi 2000 m. Mrzlokrvni konji na bodo tekli z enovprežnimi kmetičimi vozovi na progi 1000 m pri V. gorenjski dirki. Jugoslovenska reja ameriških dirkačev se bo udeleževala pri I. dirki letovišča Bled na daljavi 2100 m, za katero je nagrade pripeljala občina Bled in pri IV. dirki drav-

Ako želite, da Vam bo dete tako zdravo in veselo

dajte mu

Energin

ZA KREPITEV KRVÍ, ŽIVCEV IN TEKA

»ENERGIN« krepí kri, krepí živce, daje tek in pospešuje razvoj otroka. Otrokom od 5 do 15 let 3 krat na dan po 1 malo žličko okusnega »ENERGINA«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v politerških steklenicah po Din 35.—, 8 pošto razpošilja Laboratorij »ALGA« na Sušaku. 3 steklenice »Energin« Din 110.—, 6 steklenic »Energin« Din 220.— In 1 zastoj, 12 steklenic »Energin« Din 440.— In 2 zastoj.

Odobreno po Min. soc. politike in nar. zdravja S. Br. 4787, 23./III. 1932

Zahvala

Za vse mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob smrti mojega prerano umrlega soproga, predobrega strica in brata, gospoda

Ivana Erlaha

posestnika in bivšega čevljarskega mojstra na Bistrici pri Trziču

se tem potom najiskrenejše zahvaljujem! Prav posebno zahvalo pa izrekam č. g. Antonu Vovku, župniku iz Trziča, za njegove tolažilne objekte, g. dr. Pavlu Pančetu, zdravniku v Trziču, za požrtvovalno zdravljenje, ge. Ani Žibertovi in njenemu soprogu iz Ljubljane za izkazano pomoč v bolezni, vsem številnim darovalcem vencev in cvetja, prijateljem pevcem za v arce segajoče žalostinke, vsem, ki so ga v bolezni tolažili in vsem, ki so ga na njegovi zadnji poti spremlili, z željo, da mu ohranijo najlepši spomin.

Bistrica pri Trziču, dne 5. septembra 1933.

10058

Marija Erlah roj. Kokalj, soproga in ostali sorodniki.

